

Evje og Hornnes kommune

Årsberetning

Årsrapport fra enhetene

2015

Innhold

Årsberetning og årsrapport for 2015	4
Årsberetning	5
Økonomi – nøkkeltall	5
Utvikling i netto driftsresultat/resultatgrad	8
Kommunens finansielle stilling (likviditet, fond, gjeld)	9
Beregning av driftslikviditet.....	9
Kommunens fondskapital:	11
Gjeldsbelastning	12
Interkommunale samarbeid	13
Kommunens kraftfond	13
Avvik pr. enhet.....	14
Likestilling og mangfold	15
1. Kjønn	15
2. Funksjonsevne.....	19
3. Etnisitet, religion m.m.	20
HMS årsrapport - 2015.....	21
Organisering og drift.....	21
AMU.....	21
AKAN	22
Bedriftshelsetjeneste	22
Styring, kontroll og etisk standard	23
Styring og kontroll.....	23
Etisk standard.....	23
Årsrapporter fra enhetene	24
Rådmannens innledende kommentarer	24
Mål for kommunen.....	24
Befolkningsutvikling	24
Interkommunalt samarbeid.....	25
Administrativ virksomhet.....	26
Forholdet politikk/administrasjon	26
Politisk styring og kontroll	27
Sentraladministrasjonen	28
Rådmannen	29
Personalavdelingen	30
Serviceavdelingen	30

Økonomiavdelingen.....	31
Rådgiver oppvekst.....	31
Rådgiver helse og omsorg.....	32
Støttetiltak.....	33
Kulturenheten 2015	34
Hornnes barneskule	39
Evje barneskule	40
Evje ungdomsskule	42
Enhet for barnehage.....	43
Helse og familie	45
Pleie og omsorg.....	50
Lokalmedisinske tjenester	51
Drift og forvaltning	54
Tiltak i 2015	57

Årsberetning og årsrapporter for 2015

I følge forskrifter til regnskapet skal det hvert år avgis en årsberetning samtidig med at regnskapet legges fram. Regnskapsstandard fra GKRS (Foreningen for god kommunal regnskapsskikk) inneholder notekrav til regnskapet, og setter også krav til hva årsberetningen skal inneholde. I beretningen skal viktige hendelser i året som har gått tas inn sammen med en vurdering av virksomhetens økonomiske stilling og resultat gjennom året.

Årsmelding fra enhetene, der enhetene melder tilbake på sine mål og har en gjennomgang av hva som har skjedd gjennom året og om resultat iht. til budsjett mv, legges også fram.

Årsberetning og årsmelding fra enhetene legges fram i et dokument, og det markeres et tydelig skille mellom årsberetning og vanlig årsmelding fra enhetene.

Årsberetning

Økonomi – nøkkeltall

Hovedoversikt driftsregnskap (alle tall i hele 1000)

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Rammetilskudd	-116 639	-115 600	1 039
Inntekts- formues- og naturressursskatt	-71 581	-71 200	381
Konsesjonsavgift	-746	-676	70
Konsesjonskraft	-570	-570	0
Eiendomsskatt	-3 910	-3 910	0
Brukerbetalinger, salgs- og leieinntekter	-41 298	-39 673	1 625
Merverdiavgiftskompensasjon, drift	-4 718	-4 607	111
Andre overføringer med krav til motytelse	-29 498	-18 547	10 951
Integreringstilskudd flyktninger	-6 789	-6 319	470
Andre overføringer	-2 123	-339	1 784
Sum driftsinntekter	-277 873	-261 441	16 432
Lønnsutgifter	143 917	136 771	-7 147
Sosiale utgifter (utenom premieavvik pensjon)	30 480	31 176	696
Premieavvik pensjon	2 762	2 957	194
Varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod.	36 967	34 232	-2 735
Varer og tjenester som erstatter komm tjenesteprod.	37 289	36 629	-660
Overføringer	19 651	18 381	-1 270
Avskrivninger	10 476	7 540	-2 935
Fordelte utgifter	-1 045	-403	642
Sum driftsutgifter	280 498	267 282	-13 216
Brutto driftsresultat	2 626	5 841	3 215
Finansinntekter (renter, utbytte mv)	-12 708	-12 724	-16
Finansutgifter (renter, avdrag lån mv)	11 237	11 609	372
Tap finansielle omløpsmidler	0	0	0
Motpost avskrivninger	-10 476	-7 540	2 936
Netto driftsresultat	-9 321	-2 814	6 507
Bruk av tidl.års regnskapsmessige mindreforbruk	-2 125	-2 125	0
Bruk av disp.fond	-365	-649	-284
Bruk av bundne fond	-2 900	-1 739	1 161
Avsatt til disp.fond	4 589	4 515	-74
Avsatt til bundne fond	5 186	1 913	-3 273
Overført til investeringsregnskapet	900	900	0
Regnskapsmessig mindreforbruk	-4 035	0	4 035
Netto driftsres i %	3,35	1,08	0,36
Netto driftsres i % korrigert for bundne fond	2,53	1,01	0,22
Netto driftsres i % korrigert for premieavvik og bundne fond	3,53		

Kommentar:

Netto driftsresultat = det kommunen sitter igjen med etter at alle drifts- og finansinntekter og utgifter er medregnet. Det er det vi kan bruke til avsetninger til senere bruk. Netto driftsresultat kan være et noe misvisende begrep i kommunalt regnskap, fordi også såkalte selvkostregnskap og bundne midler inngår i begrepet. Dette betyr i praksis at selv om man har positivt netto driftsresultat, kan man ha et reelt underskudd fordi driftsresultatet består av midler som man er pliktig til å sette av til bestemte formål.

Vi har også premieavviket på pensjon som kommer inn som en forstyrrende faktor. Premieavviket framkommer ved at man beregner kommunens pensjonskostnad, og inntektsfører (eller utgiftsfører) forskjellen mellom innbetalt premie og pensjonskostnad. I realiteten er premieavviket når det er positivt en utsatt utgiftsføring, for inntekten man får skal utgiftsføres igjen fordelt over flere år. Men dersom det blir utgift, så skal det inntektsføres igjen fordelt over flere år. I 2015 kommer 2,762 mill som en «utgift» fra premieavviket. Av dette er 1,352 mill «utgift» for 2015, mens 1,410 mill er utgiftsføring av premieavvik inntektsført tidligere år. De 1,352 mill som er utgift i 2015 skal inntektsføres igjen over de neste 7 årene, sammen med de andre premieavvikene fra tidligere år. På denne måten inngår det i kommunens resultat både inntekter og utgifter vi aldri vil få, men som blir fordelt over flere år.

Da ordningen ble innført ble det sagt at dette skulle jevne seg ut over tid, med at man fikk noen år med negative og noen år med positive avvik. Problemet har vært avviket stort sett har vært positivt hvert år. I 2015 har det imidlertid blitt utgift. Samtidig ser vi at utgiftsføring av vanlige pensjonsutgifter er langt lavere i 2015 enn i 2014 pga lavere pensjonspremier. Vi har i 2015 utgiftsført 14,601 mill på konto for pensjon, mot 19,653 mill i 2014. Tar vi med premieavviket, er utgiftsføringen 17,097 mill i 2015, mot 17,921 mill i 2014, og vi ser her at premieavviket har gitt utjevning mellom disse to årene. Vi mener derfor at det i 2015 er bedre å se på netto driftsresultat uten å korrigere for premieavviket.

Ved utgangen av 2015 har vi 6,583 mill på disposisjonsfond som er øremerket for premieavvik. I balansen ligger det 8,379 mill netto i premieavvik som skal utgiftsføres igjen i løpet av de kommende årene. Det betyr at vi nå har 78 % dekning på fond til framtidige premieavvik. Ved utgangen av 2014 var det 37 % dekning på fond, det lå da 11,141 mill i netto premieavvik i balansen. Dette er en betydelig forbedring. Det er likevel slik at et øremerket disposisjonsfond vil kunne nyttes til andre formål dersom dette skulle bli aktuelt, og vil også kunne forsvinne dersom kommunen skulle få underskudd. Å ha disse midlene på fond gir derfor ingen garanti.

Når det gjelder premieavviket, er det budsjettet med et positivt premieavvik i 2016. Dersom vi sammenligner kontoer for pensjon (inkludert premieavvik), ser vi at budsjettet for 2016 totalt er på 16,988 mill. Dette er nokså likt 2015, der vi har sett at det endte på totalt 17,097 mill. Dette betyr at i 2016 er det beregnet høyere premier til pensjonsselskapene samlet, mens det til gjengjeld er en høyere inntekt på premieavviket.

Vi ønsker å kommentere et par avvik i tabellen over: Det er stort avvik mellom regnskap og budsjett på posten «andre overføringer med krav til motytelse»: Her er det budsjettet med 18,547 mill, og det er inntektsført 29,498 mill, dette gir et positivt avvik på 10,951 mill. Inne i denne regnskapsposten ligger syke- og fødselspenger med 7,560 mill, disse inntektene er det ikke budsjettet med. Dette gjør igjen at det blir noe merutgifter på lønn til vikarer mv, lønn har en utgift på 7,147 mill mer enn budsjett, i tillegg kommer sosiale utgifter.

Netto driftsresultat er i år positivt med 9,321 mill. eller 3,35 %. Teknisk beregningsutvalgs nye anbefaling er at kommunens netto driftsresultat bør være 1,75 % over tid, så i 2015 ligger vi godt over det nivået. Vi er også over 3 %, som var den gamle anbefalingen fra Teknisk beregningsutvalg, og også ønsket resultat for 2015 fra kommunestyret i Evje og Hornnes. Dersom vi korrigerer for bundne fond ligger vi litt lavere, på 2,53 %.

Vi kom bedre ut enn budsjettet, og som oversikten over viser er det positivt avvik på skatt/rammetilskudd med til sammen 1,420 mill. Pensjonskostnadene har totalt sett (inkl premieavviket og arbeidsgiveravgift) kommet 0,785 mill bedre ut enn budsjett. Til sammen utgjør dette 2,205 mill og har gitt 0,79 % bedre netto driftsresultat. Det er viktig å være klar over at dette ikke er et positivt avvik man kan påregne å få hvert år. Når det gjelder ytterligere kommentarer knyttet til budsjettavvik mv, vil disse komme i årsmeldingen fra enhetene.

Vi har i 2015 brukt 2,743 mill av disposisjonsfond fordelt med 0,365 mill i drift og 2,378 mill i investering. Vi har satt av 4,589 mill. Det betyr at disposisjonsfondene er styrket med 1,846 mill, Dersom vi tar hensyn til at vi står igjen med et regnskapsmessig mindreforbruk på 4,035 mill kan vi si at de reelt er styrket med noe mer. Disposisjonsfond er ved utgangen av 2015 på 21,703 mill, og udisponert resultat kommer i tillegg. Det er ingen automatikk at udisponert resultat settes av til disposisjonsfond, så noe av disse midlene kan komme til å gå til andre formål.

Når det gjelder bruk av disposisjonsfond i investering er dette en konsekvens av handlingsregel for gjeld. Handlingsregelen sier at minimum 15 % av utgiftene til investeringer skal finansieres via egenkapital, dvs via fond, overføring fra drift eller salg av eiendom/andre inntekter i investeringsregnskapet. Selv om vi i dag har noe fondsreserver, betyr dette at vi må ha mulighet til å sette av til fond eller overføre frie driftsmidler til investering hvert år slik at vi ikke bruker opp hele fondskapitalen. Det betyr at vi fortsatt må ha handlingsrom til å sette av midler til fond, og at vi må ha fokus på reduserte utgifter og økte inntekter framover.

I budsjettet for 2016 er det lagt opp til en avsetning til disposisjonsfond i drift på 2,741 mill, og en total bruk på 4,835 mill fordelt med 4,515 mill i investering og 0,320 mill i drift. Dersom dette blir som budsjettet vil det gi noe reduksjon i fondene. I 2016 er det også budsjettet med en overføring fra drift til investering på 1,735 mill.

Det er verdt å merke seg at kommunen ikke har frie investeringsfond. Dette er fond kommunen kan få ved salg av anleggsmidler, tomter, eiendommer og andre inntekter fra investering.

I budsjettet for 2016 er netto driftsresultat på 1,38 %. Dersom vi korrigerer for bruk og avsetning til bundne fond, noe som ikke er unaturlig, er resultatet i budsjettet for 2016 1,52 %.

Dersom vi ser på netto driftsresultat i økonomiplanen for 16 – 19, er det budsjettet med følgende resultat:

	2016	2017	2018	2019
Netto driftsresultat i %	1,37	0,74	1,16	1,88
Netto driftsres. I % korr for bundne fond	1,52	0,97	1,46	2,13

Tallene viser at vi må jobbe videre med å oppnå et økonomisk tilfredsstillende resultat over tid, og for å kunne bidra med egenfinansiering i kommunens investeringer. Uforutsette utgifter, som ressurskrevende brukere, sosialhjelpsutgifter mv. kan få store utslag og gjøre at det blir vanskelig å nå de økonomiske målene kommunen har satt seg. Det er derfor viktig å jobbe systematisk med disse områdene og se hvordan man kan holde utgiftene under kontroll. Når det gjelder sosialhjelpsutgiftene, var de sterkt økende fram til 2014. I 2015 ser vi at det har vært en nedgang på totalt 1,246 mill (fra 6,185 mill til 4,939 mill.) Dette er en gledelig utvikling, og det ser ut til at fokus på og arbeid med dette området har gitt resultater. Det vises til ytterligere kommentarer i årsmeldingen fra enhetene.

Vi kan konkludere med at kommunen alt i alt har en ganske grei fondsbeholdning per i dag. Kommunen har også godt utgangspunkt for å komme videre, men må jobbe kontinuerlig med tiltak som kan sikre kommunens framtidige handlingsrom.

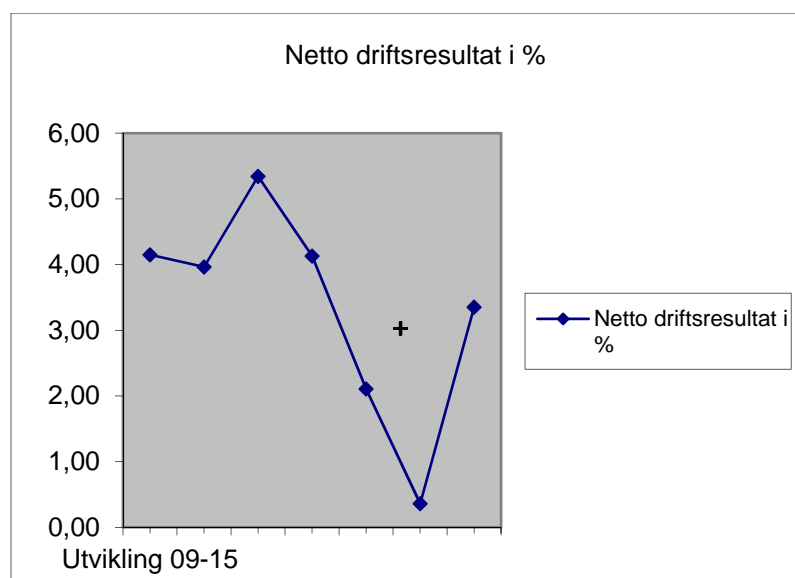
Utvikling i netto driftsresultat/resultatgrad

(tall i hele 1000)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Netto driftsresultat	3 411	2 263	96	-222	8 181	8 532	12 851	10 585	5 618	976	9 321
Resultatgrad	2,28%	1,44 %	0,06 %	-0,13 %	4,15%	3,96 %	5,34%	4,10%	2,11%	0,36%	3,35%

Dersom vi ser denne tabellunder under ett så er det først i 2009 at vi når et resultat som kan sies å være tilfredsstillende, det samme gjelder for 2010, 2011 og 2012. 2011 er det beste året, her ligger vi over anbefalt resultat. Før 2014 ble inntekter fra mva i investering ført i drift, og bidro til at resultatene ble kunstig høye, korrigerer vi for dette kommer vi under 3 %, som var anbefalt nivå den gangen, i både 11 og 12, mens vi fortsatt lå over i 09 og 10. Vi har da ikke foretatt ytterligere korrigeringer for f.eks. bundne fond eller premieavvik.

I 2015 ligger vi over 1,75 % som er ny anbefaling. Viser til omtale av 2015-resultatet over.

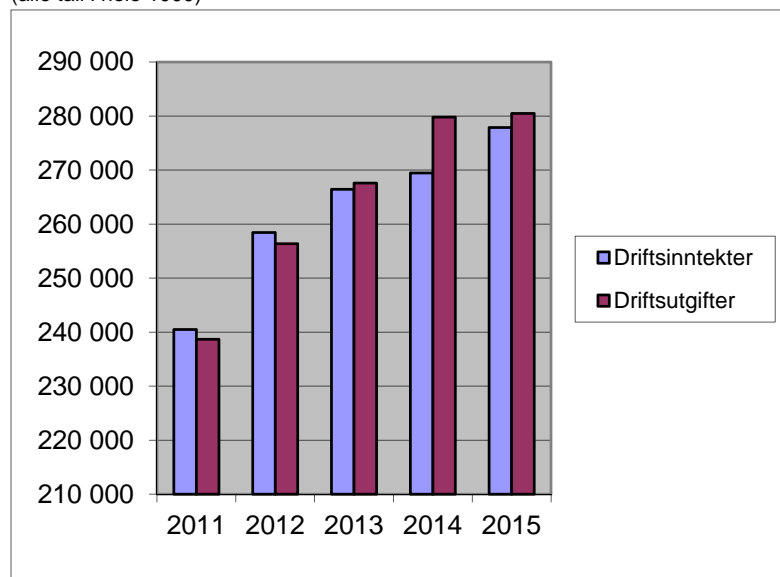
I tabellen under ser vi at netto driftsresultat går kraftig ned fra 2013 til 2014. Det skyldes selvsagt at merverdiavgift fra investering ikke lenger føres i drift, slik at dette ikke lenger er med og skaper et kunstig godt resultat. I 2015 har vi et mye bedre resultat og netto driftsresultat er tilfredsstillende.

Utvikling av driftsutgifter/driftsinntekter siste år.

(alle tall i hele 1000)

Grafen viser kommunes driftsinntekter og driftsutgifter. Også avskrivninger er inkludert. I kommuneregnskapet kommer avskrivning til inntekt, mens avdragene får resultateffekt. Avskrivninger utgjør i 2015 10,476 mill.

Grafen over viser at kommunen har hatt en liten oppgang driftsutgifter fra 2014 til 2015, mens driftsinntektene har hatt en langt større oppgang. Utgiftene gikk opp med 0,707 mill., mens inntektene gikk opp med 8,405 mill. Mens driftsutgiftene var 10,323 høyere enn driftsutgiftene i 2014, var forskjellen i 2015 bare 2,625 mill. (Fra 2013 til 2014 ser vi at driftsutgiftene økte langt mer enn inntektene, men for disse årene er det viktig å huske på at i 2013 ble merverdiavgift fra investering inntektsført i drift, og utgjorde for Evje og Hornnes kommune 6,889 mill.)

Grafene viser at i 2015 er det bedre balanse mellom driftsutgifter og driftsinntekter enn året før. Den viser også at driftsutgiftene i Evje og Hornnes kommune har steget fra ca 239 millioner i 2011 til i overkant av 280 millioner i 2015.

Kommunens finansielle stilling (likviditet, fond, gjeld)

Nedenfor kommenteres likviditet, fondskapital og gjeldsbelastning.

Beregning av driftslikviditet

Kommunestyret har iht. kommuneloven et særskilt ansvar for å påse at likviditeten er tilstrekkelig, og vi ønsker å rette et spesielt fokus mot likviditeten i kommunen i årsberetningen.

Kommunen har penger på konto, og klarer å møte kortsiktige forpliktelser. Likviditeten har også blitt planlagt ved å foreta låneopptak. Men hvor god er likviditeten egentlig?

Kommunen har omløpsmidler (bank + evt. annet). Dette er kommunens netto innskudd. En kan av dette trekke ut ubrukte lånemidler, som jo skal gå til investeringer. Videre kan en trekke ut bundne og ubundne fond investering. En kommer da fram til kommunes driftslikviditet. Ut av dette kan en så trekke bundne driftsfond, en vil da komme fram til likvider for ordinær drift. Inne i denne ligger da

kommunens disposisjonsfond, som ved utgangen av 2015 er 21,703 mill. Det er viktig å være obs på at også noe av disse midlene er øremerket. Vi velger også å trekke ut udisponert mindreforbruk, ettersom dette kan disponeres for bruk på kort varsel. I egen kolonne viser vi skattetrekk/skogavgiftskonto, dette er ikke-disponible bankinnskudd. De trekkes ikke ut av beregningen, men vi tenker at det er et poeng å vise hvor store de er.

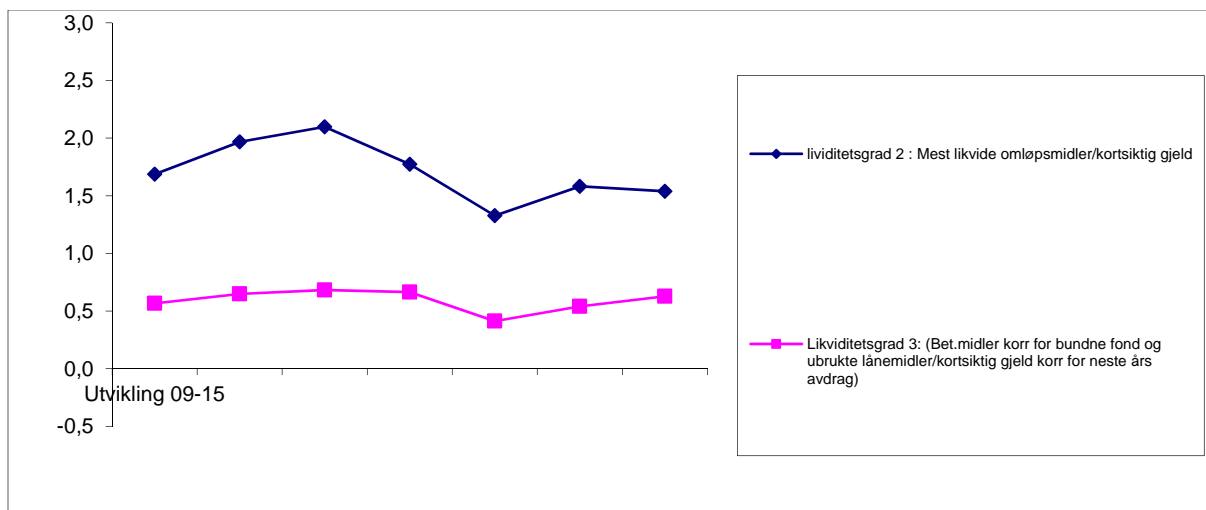
Nå er det slik at vi her måler en gang pr år. Det ville hatt større verdi å måle måned for måned, ettersom likviditeten jo varierer mye over tid. Problemet med dette vil jo være at regnskapet ikke ajourføres måned for måned for ubrukte lånemidler, fond mv. En status ved slutten av hvert år gir i alle fall en pekepinn på hvordan det ligger an:

Likviditetsanalyse (alle tall i hele 1000):	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bank/kasse	58 817	69 819	70 547	54 903	64 972	73 563
+ obligasjoner	4 629	4 675	4 873	-	-	-
Netto innskudd	63 446	74 494	75 420	54 903	64 972	73 563
<i>(av dette utgjør skattetrekk og skogavgift)</i>	<i>(5 208)</i>	<i>(5 187)</i>	<i>(5 961)</i>	<i>(5 603)</i>	<i>(5 883)</i>	<i>(5 716)</i>
Herav:						
	-6 282	-1 455	-1 518	0	0	0
Bundne investeringsfond	-466	-817	-40	-40	-397	-22
Ubrukte lånemidler	-16 631	-22 601	-14 994	-12 340	-13 568	-9 351
Driftslikviditet	40 067	49 621	58 868	42 523	51 007	64 190
Herav:						
Bundne driftsfond	-16 349	-16 357	-21 845	-22 493	-22 725	-24 906
Regnskapsmessig mindreforbruk	-8 295	-2 257	0	-503	-2 125	-4 035
Likvider til løpende drift	15 423	31 007	37 023	19 527	26 157	35 249

Når man snakker om likviditet kan man beregne en likviditetsgrad ved å ta mest likvide omløpsmidler/kortsiktig gjeld. (Likviditetsgrad 2). Denne skal vise kommunens evne til å dekke kortsiktige forpliktelser og bør være over 1. Det siste året har den gått litt ned, fra 1,582 til 1,539, altså ingen stor endring.

I tillegg kan man beregne en likviditetsgrad 3, som bør være over 0,5. Denne beregnes ved å ta betalingsmidler og korrigere for bundne fond og ubrukte lånemidler, og korrigere kortsiktig gjeld for avdrag i det kommende året. Denne er pr nå på 0,63, det er noe høyere enn 2014 da den var 0,54. De siste årene (siden 2009) har den vært over 0,5, utenom i 2013 da den var 0,42.

Tabellen på neste side viser utvikling de siste årene:

Kommunens likviditet anses ut fra dette til å være tilstrekkelig pr dags dato, og vi kan ikke se for oss at vi vil få behov for kassakreditt i det kommende året. Men det er klart at likviditeten er slik den er pga våre fond, og dersom disse blir brukt opp vil likviditeten gå ned og bli dårligere. Ubrukte lånemidler bidrar også til likviditeten. Det er også viktig å være klar over at likviditeten svinger mye gjennom året.

Kommunens fondskapital:

(alle tall i hele 1000):

Tekst	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2014	Utvikling
Bundne investeringsfond	196	381	466	466	817	40	40	397	22	-375
Ubundne investeringsfond	1 718	7 054	6 450	6 282	1 455	1 518	0	0	0	0
Bundne driftsfond	13 835	15 258	14 931	16 349	16 357	21 845	22 492	22 725	24 906	2 181
Disposisjonsfond	5 213	6 548	10 829	14 030	25 072	27 247	23 248	19 856	21 703	1 847
Totalt	20 962	29 241	32 676	37 127	43 701	50 650	45 780	42 978	46 631	3 653
Udisponert resultat drift	2 083	94	3 661	7 109	2 257	0	503	2 125	4 035	1 910
Udisponert resultat inv.	0	0	252	1 187	0	0	0			0
Totalt inkl. resultat	23 045	29 335	36 589	45 423	45 958	50 650	46 283	45 103	50 666	5 563

Det finnes 4 typer fond:

- Bundne investeringsfond – her kan midlene kun brukes til investeringer, og de er bundet til spesielle formål innen investeringsregnskapet
- Ubundne investeringsfond – disse kan fritt brukes innen investeringsregnskapet, men de kan ikke brukes til drift.
- Bundne driftsfond - de er bundet opp til spesielle formål innen drift (et typisk eksempel er overskuddsfond på VAR-området). De fleste av de bundne driftsfondene kan også brukes til sine formål innenfor investering (VAR-fondene kan ikke).
- Disposisjonsfond – disse midlene kan brukes helt fritt.

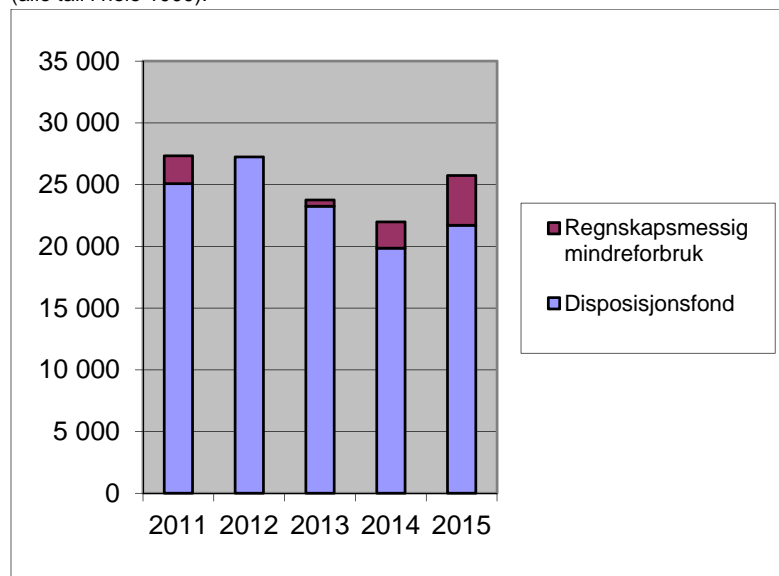
Vi har valgt å ta med udisponert resultat, fordi det ligger i egenkapitalen på samme måte som et fond fram til det disponeres.

Som man ser av oversikten over, har kommunen en total fondskapital på 50,666 mill. ved utgangen av 2015. 21,703 mill. er disposisjonsfond. Det er som tidligere nevnt viktig å være klar over at en god del av disse midlene er bundet opp mot spesielle tiltak gjennom vedtak, disse kan ikke brukes fritt på nye tiltak. Flyktingefondet er et disposisjonsfond, det samme med pensjonsfond premieavvik som er på 6,583 mill. Enhetsfond som er gitt til enhetene pga. regnskapsmessig mindreforbruk i tidligere år inngår også. Det finnes også flere fond blant disposisjonsfondene som er bundet opp. Pr dags dato

har vi likevel en viss fondsreserve, men det er ønskelig å ha større reserver på helt frie disposisjonsfond, særlig med tanke på egenandeler i investeringsprosjekter.

Grafene under viser utviklingen i disposisjonsfond + regnskapsmessig mindreforbruk siden 2011, dvs. hvor mye disse to størrelsene har utgjort til sammen 31.12 hvert år. Etter nedgang i 13 og 14, har det vært en økning i 2015:

(alle tall i hele 1000):

Kommunen har et godt utgangspunkt for å komme videre: Den har ingen underskudd som må dekkes inn fra tidligere år, og det er også en viss andel fondsreserver. Det er viktig med fortsatt fokus på dette området.

Gjeldsbelastning

Når det gjelder gjeld har vi valgt å se på langsiktig gjeld i prosent av driftsinntektene. Renter og avdrag skal finansieres av driftsinntektene, og dette viser da langsiktig gjeldsbelastning i forhold til disse. Pensjonsforpliktelser er holdt utenom.

Vi har her valgt å ta med en sammenligning med andre kommuner. Her har vi ikke tall lenger fram enn til 2014, men tendensen har i alle fall de siste årene vært at de vi sammenligner oss med har hatt økende gjeldsbelastning.

Vi har tatt med tall for vår kommunegruppe KOSTRA, da dette skal være den kommunegruppen som er mest lik oss. Dette er for 2015 små kommuner (mindre enn 5000 innbyggere) med middels bundne kostnader pr innbygger og lave frie disponible inntekter pr innbygger. Middels bundne kostnader er regnet ut ved å ta hensyn til kommunens kostnader for å innfri minstestandarder og lovpålagte oppgaver, man har da sett på befolkningssammensetning og sosiale og geografiske forhold. Frie disponible inntekter er beregnet ved å se på hvor mye kommunen har til disposisjon etter at bundne kostnader er dekket.

Vi har i tillegg tatt med tall for Aust-Agder.

Gjeldsbelastning i % av driftsinntektene	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Evje og Hornnes kommune	59,2 %	57,0 %	53,2 %	54,8 %	61,7 %	60,6%	63,1%	67,9 %	70,2 %
Vår kommunegruppe.	80,1%	81,1 %	79,4 %	78,9 %	82,9 %	81,1 %	86,3%	83,9 %	86 %
Kommunene i Aust-Agder	91,9 %	95,9 %	95,2 %	101,7 %	105,4 %	102,0 %	105,2 %	112,7%	113,4 %

Som en ser av dette, ligger vi lavt når det gjelder gjeldsbelastning i forhold til driftsinntekter. Vi holder oss også innenfor handlingsregel for gjeld, i 2015 gjaldt den gamle handlingsregelen, som sa at lånegjeld skulle være på maksimum 75 % av driftsinntektene. At vi ligger lavt på gjeldsbelastning framkommer også i regnskapet vårt: Sammenlignet med andre kommuner har vi historisk hatt dårligere brutto driftsresultat (driftsinntekter minus driftsutgifter) enn netto driftsresultat (som er etter finans.) Det har likevel vært en økende gjeldsbelastning de siste årene, og planlagte investeringer vil endre dette bildet ytterligere.

Interkommunale samarbeid

Evje og Hornnes kommune er vertskommune for følgende interkommunale samarbeid. Det vises til note til regnskapet for økonomiske forhold. Det finnes samarbeid på andre områder også, men dette er de formelle som er etter kommuneloven kap 5A.

Lokalmedisinske tjenester

Samarbeid mellom Bykle, Valle, Bygland og Evje og Hornnes kommune. LMT Setesdal har ansvaret for koordinering av lovpålagte samarbeidsavtaler og har en rolle opp mot spesialisthelsetjenesten. Li LMT Setesdal ivaretar funksjonene til ruskonsulent, systemansvarlig IKT, kreftkoordinator, hørselskoordinator, demenskoordinator, sykepleier i Kardiologitjenesten og Prosjekt utvikle samhandlingsmodell psykisk helse og rus. Et interkommunalt samarbeid på disse feltene gir mulighet for å samle spesialkompetanse på områder der kommunene er for små til å ha fagfolk hver for seg. Det vises til årsmelding fra LMT.

Kommunal øyeblikkelig hjelp

Samarbeid mellom Bykle, Valle, Bygland og Evje og Hornnes om kommunal øyeblikkelig hjelp.

Kulturskole

Samarbeid mellom Bygland og Evje og Hornnes om kulturskoletilbud.

Landbrukskontor

Samarbeid mellom Iveland og Evje og Hornnes om jord- og skogbruksfeltet.

Veterinærtjeneste

Samarbeid mellom Bygland, Iveland og Evje og Hornnes.

Kommunens kraftfond

Ihht vedtekter for bruk og forvaltning av kraftfond er kommunestyret fondsstyre for kommunens kraftfond. Ihht § 7 i vedtektene skal det legges fram en melding for kommunestyret hvert år om fondets virksomhet, med kopi til fylkesmannen og fylkeskommunen.

Vi har ikke veldig store midler på kraftfond, og velger å ta dette som en del av årsberetningen.

Det har vært slik utvikling i kommunes midler vedr. kraftfond siste år:

Fond	Saldo 01.01	Bruk	Avsetning	Saldo 31.12
Bundet grunnkapital	3 150 000	0	0	3 150 000
Fri kapital	3 678 145	1 000 000	844 621	3 522 766

Det er brukt midler i forbindelse med overføring til regionrådet. Avsatte midler er konsesjonsavgifter og renteinntekter.

Avvik pr. enhet

	Enhet	Regnskap	Revidert Budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %	Opprinnelig budsjett
10	Politiske styrings og kontrollorganer	2 538 334	2 304 400	-233 933	110,15	2 272 400
26	Sentraladministrasjonen	30 106 041	31 336 700	1 230 658	96,07	31 279 100
30	Leirskolen	0	0	0	0,00	0
31	Støttetiltak	0	19 000	19 000	0,00	1 459 300
32	Kultur	5 850 508	5 931 900	81 388	98,63	5 868 200
35	Hornnes skule	9 878 891	9 974 300	95 408	99,04	9 975 500
36	Evje Barneskule	17 047 352	17 112 200	64 852	99,62	16 165 200
37	Evje Ungdomsskule	12 364 664	12 608 100	243 436	98,07	11 619 700
38	Enhet for barnehage	15 734 196	15 973 800	239 606	98,50	14 888 400
41	Helse- og familie	36 876 151	36 512 300	-363 840	101,00	35 910 100
46	Pleie- og omsorg	37 284 599	38 216 900	932 301	97,56	37 478 600
49	Lokalmedisinske tjenester	1 015 042	1 551 800	536 763	65,41	1 551 800
52	Drift og forvaltning	27 272 938	27 724 600	451 669	98,37	26 454 800
53	Selvkost	318 088	153 400	-164 685	207,36	0
90	Finans	-198 053 884	-196 992 300	1 061 586	100,54	-194 912 200
91	Reservert for lønn/pensjon	-2 268 009	-2 427 100	-159 091	93,45	-10 900
92	Årsresultat	4 035 089	0	-4 035 089	0,00	0
		0,00				

Avvik per enhet er kommentert i årsmeldingen. Vi vil spesielt kommentere at vi er fornøyd med budsjettoppfølgingen fra enhetene. Det er kun en enhet med et lite negativt avvik i 2015, og på den enheten var det forventet et negativt avvik.

Utover dette er avvikene på de enkelte enhetene kommentert i selve årsmeldingen, så de skal vi ikke komme så mye inn på her.

Når det gjelder rammeområde 90 (finans) har dette et positivt avvik på 1,062 mill, noe som alt i alt må betegnes som et relativt lite avvik. Ansvarerne som vedrører skatt og rammetilskudd har totalt sett et positivt avvik på 1,256 mill. Det er gjort en avsetning til tap på kr 150 000,- etter en gjennomgang av kommunens fordringer, fordi vi har vurdert det slik at det pr nå er en del fordringer det vil bli vanskelig å inndrive. I fjor ble tapsavsetningen økt med kr 100 000,-, og vi har nå avsatt totalt 350 000,- til forventede framtidige tap. Her har det altså vært en økning de siste årene.

På rammeområde 91, reservert for lønn og pensjon er avviket - 0159 mill. Dette er et rammeområde som benyttes til følgende: Her settes det av en pott til lønnsoppgjøret, og evt. til ekstra pensjonsutgifter. Så budsjetteres premieavvik på pensjon på dette området. Ved slutten av året føres også gjenstående pensjonsutgifter /inntekter. Dette henger sammen med at enhetene får budsjettert en forhåndsbestemt pensjonsprosent. Dersom det viser seg å være avsatt for lite ved utgangen av året skal de ikke få ekstra utgifter pga det, og dersom det viser seg å være avsatt for mye skal de heller ikke få ekstra inntekter. Dette er utgifter som er helt utenfor enhetenes kontroll, og de skal ikke ha noen gevinst eller noe tap på grunn av dette. Dette føres derfor på et sentralt område. Alt i alt ble pensjonsutgiftene i år 0,591 lavere enn budsjettert (inkludert arbeidsgiveravgift) dersom vi ser hele kommunen under ett. Utgiftene til premieavvik ble 0,194 mill lavere enn budsjettert. Sett sammen med fordeling lønnsoppgjør mv. ble det et negativt avvik på dette området på 0,159 mill.

Likestilling og mangfold

Aktivt mangfoldsarbeid kan gi bedriften konkurransedyktige arbeidsmiljøer, kompetansefortrinn og godt omdømme. Offentlige myndigheter skal jobbe aktivt, målrettet og planmessig for mangfoldsarbeid, fremme likestilling og hindre diskriminering i arbeidslivet. Den aktivitet vi er i gang med, det som er gjennomført, mål vi har satt oss og den tilstand vi er i, skal gjengis i årsberetningen som en del av rapporteringsplikten kommunen er pålagt. Rapporteringen skjer innenfor områdene kjønn, etnisitet/ religion og funksjonsevne.

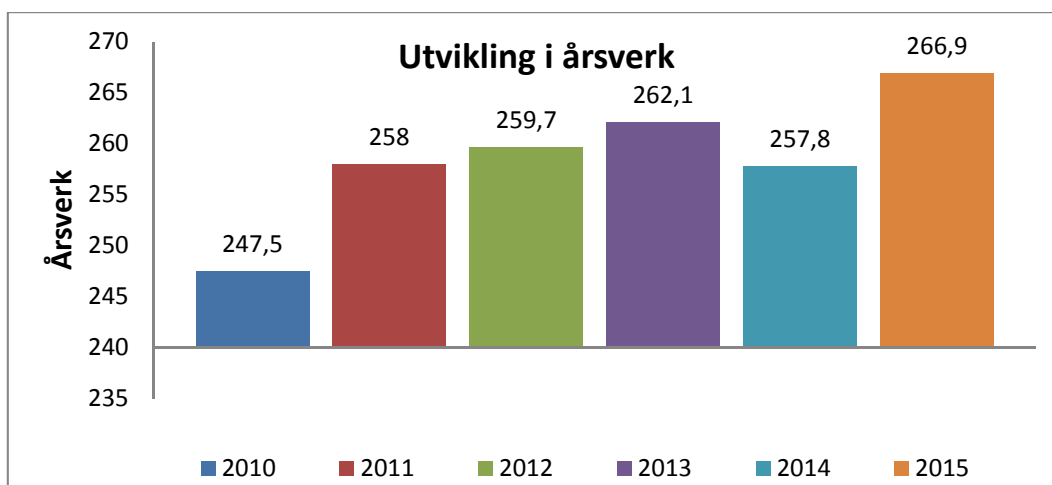
1. Kjønn

a. Nøkkeltall

Nøkkeltall 01.01.2015 - Hele organisasjonen

Enhet	Årsverk	Antall ansatte	Antall kvinner	Antall menn	Gj.snittlig stillings %	Kvinner i deltid	Menn i deltid
Sentraladministrasjonen	16,34	23	18	5	71,04	10	2
Leirskolen	1,1	2	0	2	55,00	0	2
Lærlinger	12,2	13	12	1	93,84	3	0
Kultur	6,17	14	6	8	47,52	4	7
Hornnes barneskule	15,82	20	16	4	79,13	9	2
Evje barneskule	27,68	34	29	5	81,42	22	1
Evje ungdomskule	18,58	23	14	9	80,81	7	3
Barnehage	35,53	42	40	2	84,59	22	0
Helse og familie	37,36	61	53	8	61,24	36	6
Pleie og omsorg	61,33	100	93	7	61,33	78	4
LMT	5,03	8	5	3	62,87	1	1
Drift og forvaltning	29,76	37	22	15	80,44	16	2
Totalt	266,9	377	308	69	71,60	208	30

Tabell 1. Organisasjonen er "levende" og disse nøkkeltall er stadig i mindre endringer. Tabellen over viser oversikt over fast ansatte midlertidig ansatte og lærlinger. Vikariat er ikke medregnet, siden den stilling det vikarieres for allerede er telt med.

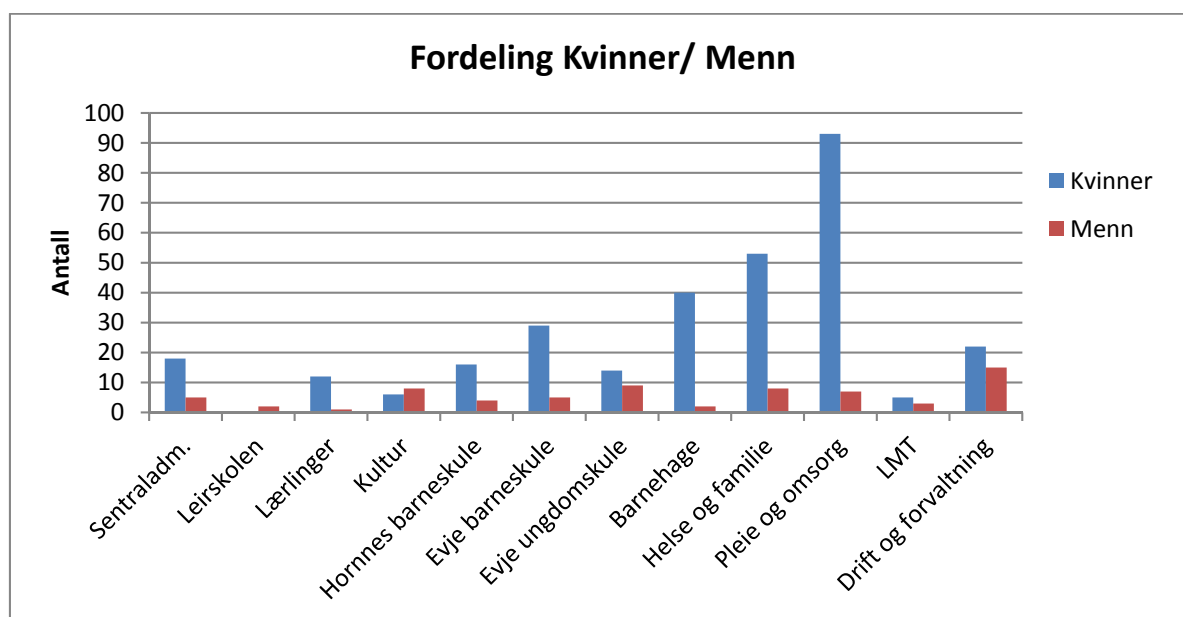
Brorparten av økningen er 6 flere årsverk lærlinger, i tillegg til noe i spesielt skole som følge av opplæringstilbud til økt antall flyktninger. Flere enheter har redusert antall årsverk som følge av variasjoner i tjenesteetterspørsel, men og noe som følge av nedbemanning (budsjett).

1.1. Kjønnsfordeling

- Mål: Kjønnsbalanse i ledelse - utjevne kjønnsforskjeller på enheter.
- Aktivitet: Rekrutteringssatsing på underrepresentert kjønn - med satsingsområde på ledelse og undervisningssektoren.

Status:

Tabellen under viser kjønnsfordeling pr. 01.01.2015. Den medregner ansatte i faste stillinger, midlertidige stillinger, lærlinger og engasjementer. Oversikten viser en stor overvekt av kvinner i organisasjonen, med 82 %. Det er likt med årene før og det er litt høyere enn snittet ellers i kommunal sektor. Ujevnheter i kjønnsbalansen gjenspeiler seg i flere enheter/avdelinger, men er spesielt uttalt i helse og omsorgsenhetene, barnehage, barneskolene og i driftsenheten som er kjønnsdelt med menn i uteseksjonen og kvinner på renhold.

Kommunen har som ønske å utjevne kjønnsfordelingen og bruker rekrutteringsprosesser i en viss grad til det. Rekrutteringsprosesser gir mulighet for å stimulere underrepresentert kjønn til å søke. Og det gis en mulighet til å utøve positiv særbehandling for å fremme likestilling. Det er tidligere gjennomført aktive forsøk med rekruttering av flere menn i undervisningssektoren ved å oppfordre/ stimulere dem til å søke. Den samme mulighet har vi for å kunne rekruttere kvinner til uteseksjonen som er sterkt mannsdominert i dag. Aktiviteten har ikke medført vesentlige ønskede resultater.

1.2. Kjønnsfordeling i ledelse

	Ledere kap 3	Ledere kap 5	Ledere kap 4	Totalt
Kvinner antall / i %	5 / 42 %	2 / 50 %	9 / 64 %	16 / 53 %
Menn antall / i %	7 / 58 %	2 / 50 %	5 / 36 %	14 / 47 %
Antall totalt	12	4	14	30

Kommunens øverste ledelse består av rådmann, rådmannens ledergruppe og enhetsledere (alle i kapittel 3). I kap. 4 følger avdelingsleder (stillingskode 7451), arbeidsleder (stillingskode 7003) og inspektør/ avdelingsleder i skolen (stillingskode 7954). Ledere i kap 5 har stillingskode 8451. Evje og Hornnes kommune har over tid hatt jevn fordeling av ledere i kap 3. Av og til en liten overvekt kvinner, av og til en liten overvekt menn. Pr. 01.01.2016 var det en overvekt av menn.

1.3. Stillingsandeler/ deltidsproblematikk

- Mål: Flere hele stillinger, økt gjennomsnittlig stillingsprosent.

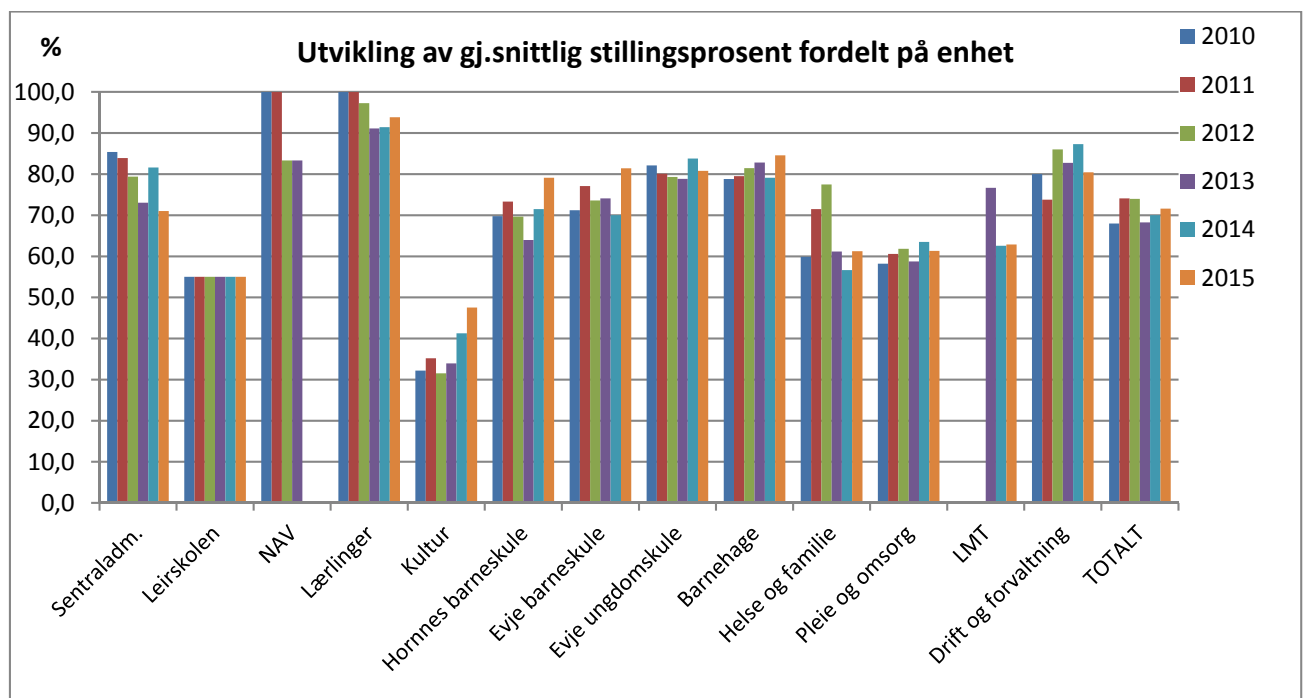
- Aktiviteter:
  - Implementere målsettingen på systemnivå (tilsetningsreglement, arbeidsreglement, m.m.)
  - Intern rekruttering ved ledige hjemler skal prioriteres når det er mulig.
  - Kontinuerlig kartlegging av den enkelte ansattes egen vurdering/ ønske av stillingsandel.
  - Særsilt kartlegging i pleie og omsorgssektoren.
  - Arbeidstidsønske/deltidsproblematikk skal være en del av medarbeidersamtalen.
  - Kompetanseheving på arbeidsgivers arbeidstidsplanlegging.
  - Arbeidstidsplanlegging som fremmer større stillinger

Status:

Det er et uttalt ønske om å ha høyest mulig stillingsprosent i organisasjonen. Høyere stillingsandel anses fordelaktig for brukere med tanke på forutsigbart og helhetlig tjenestetilbud. Det styrker kompetansen til den enkelte ansatte og til organisasjonen som helhet. Det gjør det lettere og rimeligere for arbeidsgiver å styre og drifte organisasjonen og det medfører høyere inntekt og større pensjonsopptjening for den enkelte ansatte.

Gjennomsnittlig stillingsprosent er på 71,6 % som er 1,6 % høyere enn fjoråret. Det er en liten feilkilde her. Ansatte med flere stillinger i samme enhet, telles som en person og får stillingsprosenten lagt sammen til en. Ansatte som jobber 2 forskjellige enheter i organisasjonen, får imidlertid ikke lagt sammen sin stillingsandel til 1 stilling. De blir telt som 2 personer i 2 mindre deltidsstillinger. Den reelle gjennomsnittlige stillingsprosent kan antas litt høyere.

Andelen personer i deltid er færre enn fjoråret. Det er en ønsket utvikling og i tråd med målsetting.

Diagram 1.4.1: utvikling i gjennomsnittlig stillingsprosent siste 6 år, fordelt på enheter.

Vi har arbeidsreglement, tilsetningsreglement, livsfaseplan og en lønnspolitikk som alle viser til at opp mot fulle stillinger er det ønskelige utgangspunkt. Interne utlysninger/ ansettelser utføres med mål om å øke stillingsandeler. Vi opplever likevel erfaringsmessig at mange som ansettes i 100 %, kort tid senere søker permisjon i del av stillingen. Med begrunnelser som medfører innvilgelse. Det er derfor slik at mange deltidsansatte har full stilling, men har søkt og fått innvilget permisjon i deler av den. Da blir en full stilling til to deltidsstillinger.

Forskjellige virkemidler benyttes også for å redusere antall deltidsansatte, uten at det hittil har hatt nevneverdig effekt. Selv om tiltak iverksettes og/ eller tilbys endrer ikke totalbildet seg. Årsak anslås til at faste ansatte i all vesentlighet har den stillingsprosent de selv ønsker, og det er ofte deltid. Ønsket deltid kan generere uønsket deltid.

Evje og Hornnes kommune har et elektronisk stillingskartleggingssystem som gir ansatte løpende mulighet til å uttrykke vurderinger om sin egen arbeidstidssituasjon. Det gir en kontinuerlig kartlegging av arbeidstidsønsker og spesielt på uønsket lav deltid, for de som registrerer dette. Denne benyttes av arbeidsgiver. Tidligere undersøkelser viser at 3/4 av alle ansatte er i den stillingsandel de selv ønsker å være i. Den siste fjerdedelen ønsker økt stillingsprosent, de fleste av dem fortsatt i deltidstilling.

Hovedårsak til ønsket deltid er ønske om å være hjemme med barn, ta ut gradert avtalefestet pensjon, trappe ned på annen måte, har arbeid også hos annen arbeidsgiver eller som følge av å ha en gradert uførepensjon.

Dagens turnusordning med blant annet krav om å jobbe maks. hver tredje helg genererer flere små stillinger, sammenlignet med noen flere helger i løpet av året. Andre turnusordninger som utprøves internt og eksternt følges med interesse for å se om noen lettere oppnår ønsket resultat.

1.4. Likelønn

- Mål: lik lønn i henhold til tariff/ lønnsplan - uavhengig av kjønn, alder, nedsatt funksjonsevne, etnisk opprinnelse m.m.
- Aktivitet:
  - Likelønnsamtaler årlig med hovedtillitsvalgte
  - Lokal lønnsdannelse og lønnspolitisk plan etter partenes intensjon
  - Utarbeide statistiske modeller for vurdering av likelønn i kommunen
  - Fokus på utjevning av kjønnsforskjeller i lederstillinger og lederlønninger

Status

Kommunen har et tariffsystem der de fleste ansatte lønnes etter krav til utdanning i de spesifikke stillinger og lønnsansiennitet (kapittel 4). Det er uavhengig av ansattes kjønn, etnisk opphav eller andre "utenforliggende" forhold. Det er vedkommendes formal- og realkompetanse i henhold til tariffsystemet som gjøres gjeldende for lønnsutvikling, sammen med føringer partene legger til grunn for lønnsdannelse. Ansatte i like stillinger med like funksjoner, lik utdanningsnivå og ansiennitet skal med det som utgangspunkt ha lik lønn.

Gode statistiske modeller som lett kan gi oversikt på alle lønnsområder er vi ikke i mål med og jobbes videre med. På ledernivå (kap. 3 unntatt rådmann), er gjennomsnittslønnen pr. 31.12.15 i gj.snitt noe høyere blant menn, mens det blant ansatte med høyere akademisk utdanning i kap 5 og blant ledere i stillinger med krav om høyere utdanning i kap 4 er den litt høyere for kvinner.

Differanse i utbetalt lønn, ved ellers like forhold, følger i hovedsak av stillingsstørrelse.

1.5. Kompetanseheving

Kommunen har overordnet strategisk plan for kompetanseutvikling. Kompetanseutvikling pågår kontinuerlig og det er som oftest i gang ett eller flere prosjekt også innenfor likestilling og mangfold.

Kompetanseprosjekt, *Møter vi gutter og jenter forskjellig i ulike sammenhenger*, om likestilling i barnehagene er tidligere fullført og tatt i bruk. Likestilling, mangfold og inkludering er en del av skolens faste fokusområder og en del av deres fagplaner og egne lokale planer. Kommunen har fokus på universell utforming og har deltatt i kompetanseutviklingsprosjekter på området.

Regional plan for Likestilling, Inkludering, og Mangfold er politisk behandlet lokalt og regionalt. Mål fremover er å implementere denne i "alt" planarbeid. Her er det fortsatt en vei å gå.

2. Funksjonsevne

- Mål: Tilpasse arbeidssituasjonen til ansatte med nedsatt funksjonsevne - rekruttere etter ønske om en stab som gjenspeiler mangfoldet i befolkningen.
- Aktivitet:
  - Implementere målsettingen på systemnivå
  - Livsfaseplan
  - Målrettet bruk av bedriftshelsetjeneste
  - Fokus på IA avtalens intensjon

Status

Evje og Hornnes kommune har ansatte som har fått tilpasset sin arbeidstid og sine arbeidsoppgaver etter funksjonsevne og/eller sin reduserte arbeidsevne (uføregrad). Arbeidsgivers plikt til å tilrettelegge arbeidstid og arbeidsoppgaver er nedfelt i lokalt arbeidsreglement, arbeidstidsreglement og permisjonsreglement. Også livsfaseplan som er gjennomført og ferdigstilt ivaretar dette. Det er i tillegg til avtale om inkluderende arbeidsliv og annet sentralt lov- og avtaleverk som legger føringer for god tilrettelegging.

Kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2010 – 2021 er vedtatt i kommunestyret. Denne har fokus på levekår med blant annet aktivitet på tilrettelegging for at mennesker med nedsatt funksjonsevne skal få utnyttet potensialet sitt.

Alle ansatte er tilmeldt bedriftshelsetjeneste. Bedriftshelsetjenesten brukes aktivt mtp helsesamtaler og arbeidsmiljøundersøkelser. Det er laget en 3-årig syklus for helsesamtale gjennom hele organisasjonen og i februar 2016 har alle enheter vært gjennom inneværende 3-års periode. I tillegg kommer andre oppfølgingsmål, helsesamtaler og arbeidsmiljøundersøkelser ved behov. Bedriftshelsetjenesten benyttes også aktivt for god tilrettelegging og tilpassing til ansatte med særskilte behov.

Tett samarbeid med NAV (arbeidslivssenteret) og bedriftshelsetjeneste for tilrettelegging og tilpassing av arbeidstid og arbeidsforhold for medarbeidere med behov prioriteres og er gjennomført ved flere anledninger. Ny intensjonsavtale ble inngått sist i 2015.

2.1. Fravær

En oversikt fra SSB viste til at Evje og Hornnes kommune hadde landets laveste kommunale sykefravær, i snitt siste 10-års periode (2004-2014). I 2015 var totalt sykefravær (både legemeldt og egenmeldt) på 6,1 %. Det var det en uønsket økning fra foregående år. Også i 2015 hadde vi likevel landets absolutt laveste kommunale sykefravær i kommuner over 2.000 innbyggere. Sykefraværet er under gjennomsnitt for landet og godt under snitt for kommunal sektor som var 9,93 %.

I 2015 mangler detaljert statistikk for sykefravær ned på enhetsnivå og fordelt på kjønn. Det skyldes statlig krav til ny rapportering (A-melding). Denne nye rapporteringsmetodikken skaper vanskeligheter for fraværsoversikt for vårt økonomisystem. Det er derfor kun laget tall for hele organisasjonen samlet.

Fraværstatistikk fordelt på kjønn - 2012

Kjønn	Sykefravær Lege- og egenmeldt	Fravær Sykt barn	Omsorgs- permisjon	Velferds- permisjon	ALT FRAVÆR
Kvinne	5,37 %	0,36 %	3,71 %	0,46 %	10,10 %
Mann	2,97 %	0,36 %	0,66 %	0,30 %	4,29 %
Samlet	4,9 %	0,36 %	3,09 %	0,45 %	8,9 %

Fraværstatistikk fordelt på kjønn - 2013

Kjønn	Sykefravær Lege- og egenmeldt	Fravær Sykt barn	Omsorgs- permisjon	Velferds- permisjon	ALT FRAVÆR
-------	----------------------------------	---------------------	-----------------------	------------------------	------------

Kvinne	5,14 %	0,33 %	4,03 %	0,36 %	9,53 %
Mann	1,10 %	0,27 %	0,56 %	0,45 %	2,11 %
Samlet	4,4 %	0,32 %	3,36 %	0,38 %	8,1 %

Fraværstatistikk fordelt på kjønn – 2014

Kjønn	Sykefravær Lege- og egenmeldt	Fravær Sykt barn	Omsorgs- permisjon	Velferds- permisjon	ALT FRAVÆR
Kvinne	5,32 %	0,36 %	3,23 %	0,38 %	8,92 %
Mann	1,99 %	0,14 %	0,75 %	0,33 %	3,07 %
Samlet	4,7 %	0,27 %	2,74 %	0,37 %	7,8 %

Fraværstatistikk fordelt på kjønn – 2015

Kjønn	Sykefravær Lege- og egenmeldt	Fravær Sykt barn	Omsorgs- permisjon	Velferds- permisjon	ALT FRAVÆR
Kvinne	6,84				
Mann	2,95				
Samlet	6,0 %				

- Sykefravær er både legemeldt og egenmeldt fravær.
- Omsorgspermisjon er fravær i hovedsak grunnet foreldrepermisjon.
- Velferdspermisjon er annen lønnet fravær.

2.2. Universell utforming

- Mål: Universell utforming som en naturlig del av arbeidsplassen og i forbindelse med planlegging og aktiviteter.
- Aktivitet: Implementere universell utforming i planleggings- og strategidokumenter som en naturlig del av den aktivitet.

Kommuneplanens gjeldende samfunnsdel ble vedtatt i 2010. Denne har på flere områder universell utforming i fokus, på et mangfold av arenaer.

Som nevnt under kompetanseheving er Evje og Hornnes kommune ressurskommune vedrørende fokus på universell utforming av utearealer/ friområder. Spennende prosjekt som er direkte relatert til utforming av utearealer i kommunen, men som også vil gi full overføringsverdi til andre områder. Nye Dåsnes- og Evje sentrum har hatt sterkt fokus på dette.

3. Etnisitet, religion m.m.

- Mål: Rekruttere med ønske om en organisasjon som gjenspeiler mangfoldet i befolkningen. Sikre like rettigheter og hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, religion m.m.
- Aktivitet: Implementere målsettingen på systemnivå – aktivt fokus i rekrutteringsprosesser

Status

Evje og Hornnes kommune har ikke oversikt over antall ansatte med forskjellig etnisk bakgrunn. Det er imidlertid flere ansatte med bakgrunn spesielt fra de grupper som er tilflyttet hit. På ledernivå i organisasjonen og i stillinger med krav til høyere utdanning er andelen lav.

Det er ferdigstilt livsfaseplan som legger til grunn fokus på, og ønske om, mangfold og likestilling på arbeidsarenaen. I våre stillingsannonser står det fast at man vil gjenspeile befolkningen. Slik kan positiv særbehandling ved rekruttering benyttes for å oppnå en stab på alle nivåer som styrker mangfoldet og gjenspeiler befolkningen generelt. Det er vurdert tettere kontakt med Global Future i rekrutteringsprosesser spesielt rettet mot stillinger av ledende art og/ eller stillinger med krav om høyere utdanning.

HMS årsrapport - 2015

I henhold til arbeidsmiljølovens § 7-2 punkt 6 skal arbeidsmiljøutvalget gi rapport om sin virksomhet til styrende organer og arbeidstakernes organisasjoner.

Evje og Hornnes kommune har som mål å være en bedrift skal være en trygg og god arbeidsplass for våre ansatte. Med det menes blant annet mål om at alle skal oppleve et trygt fysisk arbeidsmiljø, et mobbefritt psykososialt arbeidsmiljø med høy trivselsfaktor, at ansatte skal jobbe i et godt inne- og uteklima og at ingen skal utsettes for kjemiske påvirkninger eller andre fysiske og psykiske belastninger som kan virke skadelige på helse og velferd.

Organisering og drift

Kommunen har delt opp organisasjonen i et arbeidsmiljøutvalg (AMU) og i naturlige verneenheter med en verneleder og en til to verneombud pr verneenhet. Alle har godkjent 40 timers HMS opplæring.

Verneorganisasjonen:

Verneområde	Verneleder	Verneombud
Administrasjon (+ forvaltning)	Dag Haugland	Lillian Andersen
Drift	Torgeir Hodne	John Gunnar Haukom
Evje ungdomskule	Kjell Hansen	Jan Olav Hodne
Evje barneskule	Erlend Hunshamar	Kristin M Åsen
Hornnes barneskule	Solveig Nystøl Moi	Heidi Kjetså
Enhet for barnehage	Kristin Vasvik Haaland	Siv Anita Nilsen Stine Lerstad
Helse og familie	Sigmund Olav Syrtveit	Linda Beathe Dalane
Kultur	Irene Falck Jensen	Steinar Tjessem
Pleie og omsorg	Hallstein K Homdrum	Alf Morten Tallaksen Angela Fernandez

Hovedverneombudet er frikjøpt i 8 % og bruker mye av sin tid til å ivareta HMS perspektivet ved utbygginger, ved organisasjonsendringer av forskjellig art og til arbeid i AMU.

I oktober 2015 gjennomførte hele verneorganisasjonen en felles HMS dag. Ellers foregår vernearbeid kontinuerlig gjennom året etter behov og etter faste oppgaver. Innen november hvert år skal hver verneenhet ha gjennomført vernerunde, utarbeide rapport og handlingsplan basert på funn/ avvik i vernerunden. AMU gjennomgår alle rapporter for å vurdere særskilt oppfølging.

Internkontrollrutinene blir alle gjennomgått og oppdatert minst en gang årlig, i tillegg blir nye internkontrollrutiner utarbeidet. Hele Internkontrollhåndboken ble oppdatert også i 2015 og først og fremst ved å legge inn internkontroll og kvalitetsstyringsdokumenter i et nytt elektronisk kvalitetssikringssystem, Compilo (tidligere Kvalitetslosen). Compilo vil gjøre vernearbeidet ytterligere kvalitetssikkert og ble klart for å ta i bruk i løpet av 2015.

AMU

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) er et besluttsende organ i forhold til arbeidsmiljøloven. AMU skal virke for gjennomføring av et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten. Utvalget skal delta i planleggingen av verne- og miljøarbeidet, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd. Det vises for øvrig til Arbeidsmiljølovens kap. 7 og Hovedavtalens del B § 6.

Arbeidsmiljøutvalget består av seks likeverdige representanter. Tre fra arbeidsgiver (AG) og tre ansatte valgt av organisasjonene. Det ble sist holdt valg på ansattes representanter august 2014.

Fra arbeidstakersiden deltar Hovedverneombud Alf Morten Tallaksen, Siv Anita Nilsen og Heidi Kjetså. Fra arbeidsgiver sitter personalsjef, enhetsleder Evje barneskule og enhetsleder Pleie og omsorg.

AMU gjennomførte 4 møter i 2015, i tillegg til HMS samlingen i august. Saker jobbet med, behandlet og/ eller gjennomgått i AMU 2015 var bl.a.:

- Compilo, nytt elektronisk kvalitetssikringssystem.
- Oppfølging av alle verneområders verne rapport fra 2014
- Oppfølging av bedriftshelsetjenestens rapporter etter helse- og arbeidsmiljøundersøkelser i Pleie og omsorg, og rapport om arbeidsmiljø Soltun.
- Gjennomføring og innføring av Tobakksfri kommune.
- Gjennomføring av HMS dag.
- Kriterier for utvelgelse ved nedbemanningsprosesser

AKAN

I 2013 og 2014 ble det jobbet med å revitalisere organisasjonens arbeid med alkohol-, rus- og spilleavhengighet blant ansatte. Målet var da å i 2015 ferdigstille nye rutiner for AKAN arbeid i organisasjonen for håndtering av rus- og avhengighetssituasjoner. Det er blitt gjennomført og tatt i bruk.

Bedriftshelsetjeneste

Setesdal bedriftshelsetjeneste har gjennomført ca 180 timer tjeneste for kommunen i 2015. I hovedsak er det gjennom helse- og arbeidsmiljø samtaler i enheten Pleie og omsorg og grundig gjennomgang av ergonomisk oppfølging av deres arbeidsplasser. I avdelingene på Soltun, enhet Helse og familie, var bedriftshelsetjenesten med i arbeid med å utarbeide en rapport for å kunne utbedre arbeidsmiljøforhold.

I tillegg til de 180 timene bedriftshelsetjenester har vi hatt deltakere på 40 timers HMS kurs, og det har vært holdt 2 førstehjelpskurs i bedriften.

Kommunen har sammen med bedriftshelsetjenesten utarbeidet en 3-årig periodisk plan for å rekke gjennom hele bedriften med helse- og arbeidsmiljø samtaler. I 2016 skal enhetene Helse og familie besøkes.

Styring, kontroll og etisk standard

Styring og kontroll

Det er viktig å sikre god internkontroll på alle felt i kommunen, og det arbeides aktivt for å sikre dette.

Det er utarbeidet en felles ROS-analyse for alle Setesdals-kommunene.

Evje og Hornnes kommune er også i gang med å innføre et kvalitetssikringssystem, Compilo (tidligere kvalitetslosen). I dette systemet skal vi samle alle internkontrollrutiner mv, og ansatte som har bruk for disse skal ha enkel tilgang. Det legges også inn revisjonsdato med varsel til den som har ansvaret for revisjon av rutinene, dette sikrer at de holdes oppdatert. I tillegg skal avvik på alle kommunens områder meldes gjennom dette systemet, slik at ledere, og rådmannen som øverste leder, skal ha oversikt og kontroll over alle avvik. Systemet er fortsatt i innføringsfasen.

Utover dette er det økonomisk styring gjennom økonomiplan og budsjett, og tilbakemeldinger kommer gjennom tertialrapporter og årsmelding. Under årsrapport for HMS beskrives arbeidet på dette området.

Økonomisk internkontroll forsøker vi å sikre ved å lage gode rutiner på de forskjellige områdene. Vi legger opp til at det skal være mer enn en person på hvert arbeidsområde for å sikre kontinuitet, minske sårbarhet og ha en bedre internkontroll.

Etisk standard

Etiske holdninger omtales i kommunes arbeidsreglement. Kommunen forholder seg for øvrig til ks sine etiske retningslinjer. Utover dette er det ikke igangsatt spesielt arbeid når det gjelder etiske retningslinjer.

Årsrapporter fra enhetene

Rådmannens innledende kommentarer

Evje og Hornnes kommune har helt siden 2004 hatt to-nivå modellen på administrativt nivå. Rådmannen er av den oppfatning at enhetslederstrukturen gir oss god oversikt og kontroll, både med hensyn til tjenesteproduksjon og økonomistyring.

At økonomistyringen er god kommer utvilsomt fram i regnskapstallene for 2015, som viser at samtlige enheter har en forbruksprosent mellom 97 -101 %. Rådmannen vil gi stor honnør til enhetslederne, og deres medarbeidere, for den solide styringen de utviser.

Oppfølgingen fra den enkelte enhet er god, og med solide stab – og støttefunksjoner i tillegg, vil enhetene være i stand til å ha et større og bedre fokus på tjenesteproduksjon. Vi kan konstatere at sykefraværet fremdeles er på et meget lavt nivå sammenliknet med andre kommuner, og at stabiliteten i organisasjonens arbeidskraft er god. Med et fravær på ca 6%, både legemeldt og egenmelding, er Evje og Hornnes den kommune med lavest sykefravær av alle kommuner med innbyggertall over 2000.

Rådmannen vil berømme de ansatte for innsatsen, og takke for det gode samarbeidet som er etablert mellom administrasjon, arbeidstakerorganisasjonene og politisk ledelse. Skal man lykkes i arbeidet med å skape gode resultater må det være en åpen og god dialog er hele veien.

Mål for kommunen

Gjeldende kommuneplan er inne i sitt femte virkeår, men vil nå være gjenstand for en revisjon.

Det er valgt ut fire temaområder som skal fremstå som satsingsområder de neste ti år. Levekår, kultur og fritid, næringsutvikling og regionsenter Evje er kommunens utvalgte tema. Våre valgte fokusområder må bringes på bane i alle underliggende planer, slik at vi har en rød tråd i alt arbeid vi gjør.

Kommunens visjon er "Hjertet i Agder", mens den overordnede målsetting er; "å utvikle Evje og Hornnes til et pulserende regionsenter i Agder". I kommuneplanen er det en handlingsdel, med mange ulike tiltak, som igjen vil integreres med økonomiplanen. Det har hele tiden vært et stort fokus på å få tydelige koblinger her.

Rådmannen er av den oppfatning at vi gjennom denne planen har fått et bra overordnet styringsdokument, som gir oss muligheter til å innta et større helhetlig perspektiv. Det er derimot en utfordring å få vårt styringsdokument til å sammenfalle med regionale utviklingsplaner på en god måte.

Befolkningsutvikling

I 2015 har befolkningen økt med 15 personer.

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
3301	3324	3315	3327	3408	3397	3475	3496	3556	3549	3567	3582

Gjennomsnittlig befolkningsvekst i 2015 var for landet som helhet 0,93 %. Vi hadde en økning på 0,42%.

Totalt sett er vi i 2015 nr 214 blant kommunene når det gjelder prosentvis befolkningsvekst. Dersom vi bryter folkeveksten ned for å se hva den kommer av, har vi et negativt fødselsoverskudd på -11, eller - 0,31 %. Her er vi også nr. 314 blant kommunene. Når det gjelder innenlands flytting, har vi

netto innflytting på 15 eller 0,42%. Vi er her nr 92 blant kommunene. Netto innflytting fra utlandet er 11 personer eller 0,31 %, her er vi nr. 314 blant kommunene prosentmessig.

Utviklingen i de siste årene har vært slik:

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Befolkningsvekst	2,43 %	-0,32 %	2,33 %	0,60 %	1,72 %	-0,20 %	0,51 %	0,42 %
Rangering blant kommunene	29	349	33	227	90	317	203	214
Fødselstall pr år	49	31	49	36	46	43	39	32

Som tabellen viser svinger det veldig fra år til år. Alt i alt har vi hatt en økning i befolkningen sett over flere år, men vi ligger under landsgjennomsnittet når det gjelder prosentmessig vekst. Det var svært lave fødselstall i 2015.

Interkommunalt samarbeid

Samarbeidsavtalen med Setesdal regionråd ble sagt opp av kommunestyret i desember 2013, og hvor intensjonen var reforhandling og spissing av satsingsområdene i samarbeidet. Gjennom flere møter og prosesser den seinere tid har man ikke lykkes i dette arbeidet, men det er startet en ny prosess som har til målsetting å skille ut næring som egen avdeling i regionrådet.

Evje og Hornnes kommune fortsetter som partner i samarbeidet, og bidro med kr 1 300.000 i regionrådets budsjett for 2015.

Flere samarbeidsorganer i form av interkommunale selskaper (IKS) er etablert, men vi ser en tendens til at man søker stadig større samarbeid og konstallasjoner. I dag er det kun renovasjon og brann som gjenstår. Setesdal revisjonsdistrikt IKS er nå innlemmet i ny regional enhet, mens Setesdalsmuseet IKS ble oppløst pr 01.01.15, og innlemmet i et større fellesskap. Drift av IKSene går i regi av egne styrever, og den enkelte kommunes innvirkning på driften skjer indirekte gjennom representantskap, styre og i budsjettvedtak. Det er viktig å påse at utviklingen av selskapene skjer innenfor rammebetingelser som også trykker driften av de øvrige kommunale oppgavene. Styrene består av personer i de enkelte kommuners administrasjon, og man har således rendyrket en enhetlig struktur i selskapene. Representantskapene har fram til 2014 bestått av politikere, men enkelte kommuner har nå vedtatt at ordfører og rådmann bekler denne rollen. For Evje og Hornnes kommune er det ordfører og varaordfører som er medlemmer til representantskapene i IKSene.

I eierstyringshåndboka til IKS-ene har det vært viktig å poengtere de formelle styringslinjer, samt legge opp til et årshjul som bidrar til god informasjonsflyt og en ryddig budsjettprosess.

I tillegg til de ovennevnte samarbeidsorganer deltar også kommunen i Setpro AS med 20 % eierandel. Setpro som et arbeids- og attføringssenter for yrkeshemmede er sentral i kommunens tjenesteproduksjon på dette området.

Kommunen har også gjennom hele 2015 hatt stor fokus på samhandlingsreformen, og dens kommende påvirkning og innvirkning på kommunens fremtidige tjenestetilbud.

Lokalmedisinske tjenester (LMT) er organisert som en administrativ vertskommunemodell, med Evje og Hornnes kommune som vertskommune.

LMT vil i første omgang ta ansvaret for koordinering av alle lovpålagte samarbeidsavtaler, representasjon i ulike styringsgrupper og utvalg, samt ivareta funksjonene for blant annet ruskonsulent og systemansvarlig IKT.

LMT vil få en viktig rolle opp mot kommunenes interne tjenester, og mot spesialisthelsetjenesten. Skal vi i fremtiden levere gode tjenester med høy kvalitet, vil det være avgjørende at vi kan skape robuste fagmiljøer, og tilrettelegger på systemnivå. Det er ingen tvil om at endringer i det demografiske

bildet, og det faktum at det stadig blir færre yrkesaktive hoder pr pensjonist, vil prege og sette det kommunale tjenestetilbudet under enormt press i fremtiden.

Fra og med 01.01.15 er det inngått vertskommuneavtale med Iveland og Vennesla om både barnevern og PPT. Vennesla er vertskommune for tjenestene.

Kommunen har i 2015 etablert et lovpålagt tilbud for øyeblikkelig hjelp (KØH) på Evjeheimen. Dette er et interkommunalt tilbud mellom Evje og Hornnes, Bygland, Valle og Bykle.

Setesdal IKT er et § 27 selskap med Bykle som vertskommune og avdelingskontor på Evje. Det å ha et felles IKT-selskap for fem kommuner har gitt oss et løft på mange områder, og ikke minst en driftssituasjon som er mye mer forutsigbar enn tidligere.

Administrativ virksomhet

Kommunens administrasjon, som er lokalisert på Evjemoen, huser også det kommunale servicekontor. En samlokalisering med de øvrige administrative funksjoner er helt klart en styrke, men i forhold til brukervennlighet og publikumsmottak ser vi nok at lokalene i noen tilfeller er langt unna sentrum, og øvrige sentrumsfunksjoner.

Den administrative organisering og enhetsinndeling har funnet sin form, men selv om den fungerer bra så må man hele tiden være innforstått med at vi lever i dynamiske organisasjoner som hele tiden må tilpasses den hverdag vi har rundt oss. Det betyr at man kontinuerlig må finne de former og inndelinger som er hensiktsmessige.

Vi har i dag 9 tjenesteenheter i kommunen.

Arbeidet med kommunereformen har pågått store deler av 2015. Vi har utredet to samarbeidsmodeller, en for Indre Agder (Evje og Hornnes, Bygland og Åseral), og en for Setesdal (Evje og Hornnes, Bygland, Valle og Bykle). Prosjektet med utredning Indre Agder har vært ledet fra vår side, mens Setesdalsprosjektet har vært en ekstern ekspertutredning. Evje og Hornnes kommune har gjort vedtak om å gå videre med Indre Agder, men prosjektet strandet da Åseral valgte å si nei.

Det 100 % kommunalt eide selskapet Evjemoen Næringspark AS, som eier og drifter Evjemoen, er et redskap for regional næringsutvikling. Med 62.000 m² bygningsmasse og 800 dekar areal er det mange muligheter for utvikling.

Forholdet politikk/administrasjon

Det overordnede fokus må til enhver tid være en god dialog og kommunikasjon mellom politisk ledelse og administrasjonen. Klar rollefordeling og grensegang mellom politisk og administrativt nivå er viktig, og må vies mye oppmerksomhet. Rendyrking av delegasjoner må prioriteres, og tilbakemeldinger fra administrativt nivå til politisk ledelse på utøvelse av delegasjoner må ha fokus, både i de faste skriftlige rapporteringer og i møter med politikere.

Rådmannens klare oppfatning er at man gjennom etablerte rapporteringssystemer, og de månedlige møter mellom kommunestyret og den administrative ledelse, kan få fram nødvendig informasjon og foreta eventuelle korrigeringer.

Kommunestyret har vedtatt å opprette et nytt utvalg for levekår, som tiltrådte etter høstens valg. Levekårsutvalget er kommunens utvalg for behandling av saker innen områdene helse og omsorg, barn og skole, kultur og fritid. Utvalget har sju medlemmer, som alle er medlemmer av kommunestyret. Det er utarbeidet eget reglement for utvalget.

Politisk styring og kontroll

Økonomi

	Ansvar	Regnskap	Opprinnelig Budsjett	Revidert budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
1000	Politisk arbeid	1 888 995	1 721 800	1 768 800	-120 194	106,80
1001	Valg	212 978	200 000	200 000	-12 980	106,49
1002	Politiske parti	57 174	57 200	57 200	26	99,95
1003	Kontrollutvalget	147 987	192 300	192 300	44 313	76,96
1004	Reserverte tilleggsbevilgninger	0	30 000	15 000	15 000	0,00
1005	Tilfeldige utgifter	0	10 000	10 000	10 000	0,00
1008	Eldrerådet	20 433	37 700	37 700	17 268	54,20
1009	Funksjonshemmedes råd	2 784	23 400	23 400	20 616	11,90
1100	Kommunereform	207 982	0	0	-207 982	0,00
10	Politiske styrings og kontrollorg.	2 538 334	2 272 400	2 304 400	-233 933	110,15

Kommentarer:

Det er et avvik på budsjettet som bør kommenteres. På ansvar 1100 kommunereform er det et negativt avvik på kr 233 933,-. Dette er et ansvar som ble opprettet for å vise kostnader ved arbeidet med kommunereform (både indre Agder og Setesdalsalternativet). Her ble bl.a. lønnskostnader for timer fra flere personer, bl.a. rådmann og sekretær for utredning indre Agder belastet inn. Dette har bidratt til et større positivt avvik på sentraladministrasjonen, men et overforbruk her ettersom det ikke var budsjettet med utgifter. Regning fra regionrådet på kr 50 000,- for utredning Setesdal er også belastet inn her.

Det har vært følgende antall møter og saker behandlet i løpet av 2015:

Kommunestyret har hatt 11 møter og behandlet totalt 107 saker. Det er 83 ordinære saker. Utenom dette er det 13 referatsaker (1 for hvert møte, det betyr at hver referatsak egentlig består av flere referatsaker) 11 orienteringssaker, 2 temasaker/ temamøter og 2 forespørslar. Det ble gjennomført folkevalgt opplæring 1,5 dag høsten 2015 etter valget. Det har vært 2 felles kommunestyremøter med nabokommuner.

Formannskapet har hatt 7 møter og behandlet totalt 31 saker. 18 er ordinære saker, 7 diskusjonssaker og 6 referatsaker kommer i tillegg.

Plan og bygg har hatt 12 møter og behandlet 123 saker totalt. 65 av disse er ordinære saker, i tillegg kommer 10 referatsaker, 10 delegerte saker og 10 diskusjonssaker.

Levekårsutvalget ny opprettet høsten 2015, har hatt 2 møter og behandlet totalt 14 saker, 10 ordinære saker. 2 referatsaker, 1 orienteringssak, 1 diskusjonssaker.

Det har også vært adhoc-utvalg i arbeid, utvalgene har vært sammensatt av representanter både fra politisk og administrativt nivå.

Sentraladministrasjonen

Her følger en oversikt over total økonomi sentraladministrasjonen. Det kommer deretter kommentarer avdeling for avdeling utover i årsmeldingen

Økonomi

	Ansvar	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
2000	Rådmannskontoret	1 282 964	1 176 100	1 258 600	-24 365	101,94
2001	Næring	588 625	880 000	880 000	291 375	66,89
2100	Personal	901 089	858 200	870 700	-30 391	103,49
2101	Frikjøp tillitsvalgte	478 177	435 600	439 500	-38677	108,80
2102	Lærlinger	902 028	1 424 900	1 354 300	452 270	66,60
2103	Kommunal informasjon	54 455	35 000	35 000	-19 455	155,59
2104	Fellesutgifter	285 505	230 000	230 000	-55 504	124,13
2300	Serviceavdelingen	3 257 596	3 261 700	3 286 000	28 404	99,14
2301	Fellesutgifter sektorovergripende	1 259 719	1 107 400	1 107 400	-152 321	113,75
2302	Fellesutgifter edb	4 542 486	4 999 000	4 999 000	456 516	90,87
2500	Økonomiavdelingen	3 220 359	2 844 200	3 153 500	-66 858	102,12
2501	Fellesutgifter sektorovergripende	2 470 916	2 399 200	2 469 800	-1 115	100,05
2503	Religiøse tilskudd	3 348 700	3 358 700	3 358 700	10 000	99,70
2504	Frivillighetssentralen	226 537	212 000	212 000	-14 537	106,86
2505	Skole/barnehage fellesutgifter	5 731 261	6 457 400	6 057 400	326 140	94,62
2507	Kantineutgifter ansatte	3 308	0	0	-3 308	0,00
2508	Nav (til fordeling)	73 563	43 800	43 800	-29 761	167,95
2511	Ansvar som skal gjøres opp	938	0	0	-938	0,00
2600	Skolefaglig ansvarlig	567 536	525 900	538 600	-28 935	105,37
2601	Kompetanseutviklingsmidler skole/barnehage	136 537	231 000	231 000	94 463	59,11
2602	Diverse prosjekter skole/barnehage	53 983	0	0	-53 984	0,00
3218	Den kulturelle skolesekken	0	0	0	0	0,00
4504	Startlån og tilskudd (husbank)	4 905	0	0	-4 905	0,00
4800	Rådgiver helse og omsorg	714 856	799 000	811 400	96 545	88,10
26	Sentraladministrasjonen	30 106 041	31 279 100	31 336 700	1 230 658	96,07

Også når det gjelder personal har vi samlet oversikt over årsverk.

Årsverk 01.01	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig still.prosent	Årsverk 31.12	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig still.prosent
16,3	15	5	81,6	16,34	18	5	71,04

Rådmannen

Rådmannskontoret

Vi har nå hatt to-nivå modellen i kommunen noen år. Den har vist seg hensiktsmessig i forhold til de oppgaver og utfordringer vi møter, men også sett i relasjon til den politiske organiseringen. Selv om modellen består vil den alltid være gjenstand for fortløpende evaluering. Ved utgangen av året har kommunen 9 tjenesteenheter, det samme som tidligere. I tillegg kommer ledergruppen på fem, bestående av rådmann, økonomisjef, personalsjef, rådgiver oppvekst og rådgiver helse og omsorg.. Det er en organisasjon preget av god stabilitet på ledernivå.

Både ledere og enhetsledere i kommunen har stor grad av delegasjon gjennom egne delegasjonsbrev, og alle har undertegnet lederavtaler. Hver enhetsleder må videre sørge for nødvendig delegering i sine enheter slik at vi får en smidig og godt fungerende organisasjon.

Medarbeider- og oppfølgingsamtaler er innført som årlige instrumenter i organisasjonen. Disse forberedte samtaler er en god mulighet til å vurdere både gjeldende delegasjon og lederavtale.

Rådmannen samler sine enhetsledere, samt støtte og stab, hver fjortende dag. Her innkalles det med egen sakliste, og her finnes det saker som har karakter av både informasjon, diskusjon og beslutninger.

I tillegg avholdes det møter med en eller flere enhetsledere på aktuelle emner og saker.

Rådmannen har også jevnlig møter med sin ledergruppe hvor det legges størst vekt på systemfokus og strategi.

Med hensyn til regnskap for 2015 viser dette en forbruksprosent på 96,08 i forhold til budsjett for sentraladministrasjonen totalt. For ansvar «rådmannskontoret» er forbruksprosenten 101,94.

Næring

Evje Utvikling ble vedtatt nedlagt av generalforsamlingen i desember 2014, og vi sto således uten eget næringssselskap i 2015. Årsaken til det er at man nå vil samle kreftene omkring nytt næringssselskap for hele Setesdal. Evjemoen Næringspark AS, som er vårt heleide selskap innen forvaltning av arealene på Evjemoen, har ivaretatt en del oppgaver på vegne av kommunen i påvente av ny næringsstruktur.

Kommunen har også andre overføringer innen dette området. I 2015 ble det overført kr 1 300 000 til Setesdal regionråd.

Når det gjelder næringsarbeid har kommunen ingen frie midler til å gjøre enkle tiltak innenfor næringsområdet., men kommunen har nå både et næringsfond på 3,15 mill. (der grunnkapitalen ikke kan røres) og kommunen har fond vedr. konsesjonsavgifter. Når det gjelder næringsfondet kan avkastning av midlene brukes, disse er satt på fond og utgjør ved utgangen av 2015 1,277 mill. Konsesjonsavgiftsfondet er på 2,246 mill. Disse midlene kan sees inn i et framtidig næringsarbeid. Overføringer til Setpro AS, kr 729 000,- for 2015,- ligger også på dette ansvaret. Her varierer utgiften etter forbruk pr år.

For 2015 viser forbruksprosenten her 67.

Personalavdelingen

Kommentarer til økonomi:

Personal har budsjettansvar for personal (2100), frikjøpte tillitsvalgte/ hovedverneombud (2101), lærlinger (2102), kommunal informasjon (2103), og fellesutgifter (2104). Samlet har disse ansvarene gått med et mindreforbruk tilsvarende 89 % av budsjett.

Det er lærlingebudsjettet som medfører et samlet mindreforbruk. Her er kun brukt 66 % av budsjett, og det på tross av at det aldri har vært flere lærlinger i bedriften enn høst 2015 (15 stk.).

Mindreforbruket skyldes et større ikke budsjettert tilskudd Evje og Hornnes kommune blei tildelt av KS, for sin satsing på lærlinger. Dessuten vedtok opplæringskontoret at en større andel av basistilskuddet som følger med hver lærling, tilfaller bedrift på bekostning av tilsvarende mindre til opplæringskontoret. Vedtaket om større andel av basistilskudd er et engangsvedtak og i likhet med tilskudd fra KS så er det ikke noe man kan budsjettere med fremover, men håpe å bli tildelt.

Merforbruk på fellesutgifter er mer kjøp av bedriftshelsetjeneste enn "normalåret". Ikke som følge av noe ekstraordinært, men fordi det ble gjennomført i den største enheten.

Kommentarer til bemanning personal

Personal: Det er kun ett årsverk (personalsjef) som er ansatt i personalenheten: Denne får støtte i organisasjonskonsulent ved serviceavdelingen og lønnsmedarbeidere i lønningsavdelingen.

Frikjøp tillitsvalgte: Frikjøpets størrelse av hovedtillitsvalgte følger Hovedtariffavtalens ordning. Som følge av noe økt medlemsoppslutning ble frikjøpet størrelse økt noe i 2015. Følgende har frikjøp: Fagforbundet i 28 %, Utdanningsforbundet i 19 %, Delta i 18 % og Norsk sykepleierforbund i 11 %. I tillegg har Evje og Hornnes kommune valgt å tildele hovedverneombud 8,5 % frikjøp.

Lærlinger: Evje og Hornnes kommune har et forholdsvis høyt antall lærlinger sammenlignet med organisasjonens størrelse og i forhold til kommuner ellers. Her ligger kommunen inn mot Norgestoppen og det blir lagt positivt merke til. Kommunen fikk også i 2015 utbetalt ekstra tilskudd fra OU midler av KS som følge av satsingen. Helsefagarbeider, barne- og ungdomsarbeidere er de to fagene vi har lærlinger i. (I tillegg har Setesdal ikt, som sorterer under Bykle kommune, har lærlinger innen ikt plassert her.) Lærlingene innen helsefag og barne- og ungdomsarbeider utgjorde i snitt over året ca 12 årsverk fordelt på forskjellige fagområder. De har gjennomsnittlig høy stillingsprosent, lite sykefravær og de som avlegger fagprøve gjennom året har i all vesentlighet bestått denne. Årsaken til at lærlinger sorterer inn under personalavdelingen er for å yte en enhetlig oppfølging av lærlingene, holde en god personalmessig og budsjettmessig oversikt og sikre en samlet arbeidsgiverpolitikk på området.

Serviceavdelingen

Kommentarer til økonomi:

Serviceavdelingen har budsjettansvar for Serviceavdelingen (2300), fellesutgifter sektorovergripende (2301) og fellesutgifter edb (2302). Til sammen hatt disse ansvarsområder hatt et lite mindreforbruk tilsvarende 96,46 % av budsjettert.

Fellesutgifter sektorovergripende (2301) har gått med et overforbruk, mest som følge av at en del felles edb utgifter er ført her, mens det var budsjettert i 2302. Det er også en årsak til at 2302 har gått med tilsvarende mindreforbruk.

Fellesutgifter edb (2302) er kostnader spredt på hele organisasjonen. I hovedsak til felles edb-utstyr (programvarer, linjeleieserviceavtaler og kjøp av eksterne tjenester) og til reparasjonsavtaler, leasingavtaler og drift av kontormaskiner. Den største budsjettpost er kjøp av IKT tjenester fra Setesdal IKT.

Som følge av budsjettkutt inn i 2015 ble det tatt bort noe stillingshjemmel, og noen tjenesteområder fikk som følge av det noe redusert tjenestenivå.

Kommentarer til bemanning i serviceavdelingen:

Serviceavdelingen består av ansatte på servicekontoret, organisasjonskonsulent og arkivansvarlig. I 2015 var det i snitt gjennom året ca 5,65 aktive årsverk i avdelingen. 25 % stilling står vakant som følge av frikjøp/ ikke erstattet permisjon.

Sykefraværet i avdelingen er generelt lav, men noe høyere i 2014 og 2015 enn tidligere år. Det er stor andel deltidsansatte på servicekontoret, alle etter eget ønske.

Økonomiavdelingen

Kommentarer til økonomi

Det var et samlet positivt avvik på ansvarene som sorterer under økonomi på 0,215 mill. Dette skyldes flere mindre avvik som går begge veier, størst avvik er det på skole/barnehage fellesutgifter, der bl.a. betaling for tjenester innen ppt har blitt 0,316 mill mindre enn budsjettet.

Kommentarer til bemanning:

Økonomiavdelingen har ved årskiftet 6,28 årsverk, dette øker til 6,88 fra januar 2016, men da reduseres det tilsvarende på servicekontoret. Overføringen skjer fordi det er en person ved servicekontoret som hovedsakelig utfører oppgaver for økonomi.

Gjennomsnittlig stillingsprosent ved avdelingen er 95,7 %. Ingen har uønsket deltid. En person er fødselspermisjon, og det er vikar inne.

Annet:

Økonomiavdelingen har dyktige og engasjerte medarbeidere, og porteføljen av oppgaver har vokst de siste årene. I tillegg til kommuneregnskap, regnskap for Setesdal brannvesen iks/Setesdal miljø og gjenvinning iks, Evje og Hornnes sokn og skatteoppkreverkontor for Setesdal, har avdelingen også tatt på seg oppgaver vedr. startlån og tilskudd fra husbanken og vederlagsbetaling for pasienter ved Evjeheimen og Hornnesheimen. I 2015 kom også oppgave med saksbehandling når det gjelder redusert foreldrebetaling/gratis kjernetid i barnehage, der det ble fattet ca 25 vedtak i 2015.

Vårt skatteoppkreverkontor, som har skatteregnskap og innfordring for Bykle, Valle, Bygland og Evje og Hornnes kommune får gode tilbakemeldinger på sitt arbeid og sine innfordringsresultater. Det var dette året forslag om å gjøre skatteoppkreverkontoret statlig, og vi leverte inn hørings svar på dette forslaget. Det ble vedtak i Stortinget før jul om at skatteoppkreveroppgavene forblir kommunale.

Ellers startet a-melding (nytt system for rapportering av lønns- og ansettelsesforhold til Skatteetaten, NAV og statistisk sentralbyrå) opp i februar 2015. Dette har gitt en god del ekstraarbeid på lønn i 2015, både ved oppstart, underveis i året og ved årsavslutningen. Når dette kommer i god gjenge håper vi at det er en forenkling.

Rådgiver oppvekst

Kommentarer:

Sentrale arbeidsoppgaver er oppfølging av etablerte systemer og planer i forhold til barnehage og skole, samt tilrettelegging for kompetanseutvikling. Drift av rektornettverk og styrernettverk er sentralt i forhold til oppfølging av enhetene.

Rådgiver oppvekst er også SLT-koordinator, og koordinerer det lokale arbeid med forebygging av rus- og kriminalitet. Dette innebærer oppfølging og samarbeid med politi, grunnskole, videregående skole og kommunens tverrfaglige støttetjenester gjennom møter i koordineringsteam/utførernivå, oppfølging av plan for SLT-arbeidet, tilrettelegge for kompetanseheving. Samarbeid og rapportering til styringsgruppe for SLT-arbeidet.

Kompetanseutviklingsmidler barnehage/skole er brukt til etterutdanning i tråd med satsingsområder i kompetanseutviklingsplaner. For skolene har det vært fokus på etterutdanning i vurdering for læring. For barnehagesektoren har det vært fokus på og kompetanseheving « Pedagogisk ledelse og profesjonelle voksne- barnehagen som lærende organisasjon.»

Kommunens satsing på videreutdanning av lærere 2015-2018 innebærer at det våren 2015 er 4 lærere som tar videreutdanning 30 studiepoeng. 1 lærer tar naturfag 1 ved Høgskolen i Telemark, 1 lærer tar matematikk 2 ved Høgskolen i Lillehammer som stipendordning, 1 lærer tar engelsk 2 ved Høgskolen i Oslo og Akershus og 1 lærer tar regning som grunnleggende ferdighet, nettstudium ved Universitetet i Nordland. Høsten 2015 er det 1 lærer som tar engelsk 1.-7.trinn ved Universitetet i Stavanger, 3 lærere som tar matematikk 1, 1.-7.trinn ved Høgskolen i Buskerud Vestfold, 1 lærer som tar matematikk 2, 8.10.trinn ved Høgskolen i Telemark.

Når det gjelder økonomi var det et forbruk på 98,5 % for alle ansvarene som sorterer under rådgiver oppvekst, eller et avvik på kr 11 543,-. Ansvar 2600 (rådgiver oppvekst) hadde et merforbruk grunnet feilbudsjettering i inntekter. Rådgiver oppvekst har hatt en inntekt på salg av konsulenttjenester mv med kr.193 000,-. Kompetanseutviklingsmidler skole/ barnehage, ansvar 2601, hadde et mindreforbruk til etterutdanning skole grunnet bruk av statlige tildelte midler til vurdering for læring.

Rådgiver helse og omsorg**Kommentarer:**

Ansvaret omfatter lønnsutgifter til rådgiver helse og omsorg. Det omfattet tidligere også inntekter og utgifter knyttet til kommunal medfinansiering (KMF) av pasienter innlagt i spesialisthelsetjenesten. KMF ble imidlertid avviklet fra og med 1.1.15, mens finansiering knyttet til liggedøgn for utskrivningsklare pasienter ble videreført. Det vil si at kommunen må betale en døgnpris (2015: kr. 4 387) for pasienter som blir liggende på sykehus etter at de er meldt utskrivningsklare til kommunen. Kommunen overholdt sine forpliktelser når det gjaldt utskrivningsklare pasienter og betalte ikke for ekstra liggedøgn i spesialisthelsetjenesten i 2015.

Endelig avregning av KMF for 2015 resulterte i en tilbakebetaling på kr. 56 702 fra staten. Rådgiver helse og omsorg bidro også i prosjektarbeid knyttet til interkommunalt KØH-døgntilbud første halvdel av 2015 og fikk dermed refundert kr. 48 881 fra dette ansvarsområdet. Inntektene medfører at ansvarsområde 4800 får et positivt avvik på kr. 96 545,-.

Støttetiltak

Økonomi

	Ansvar	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
3100	Støttetiltak	0	1 459 300	19 000	19000	0,00
3102	Tiltak for å bedre språkforståelse, bhg	0	0	0	0	0,00
31	Støttetiltak	0	1 459 300	19 000	19000	0,00

Kommentarer:

På dette området ligger midler til å lønne assistenter som skal jobbe i forhold til vedtak i pedagogisk-psykologisk tjeneste i skole, barnehage eller med voksne. Dette er midler som ligger her midlertidig, fordi midlene fordeles ut til skoler, barnehage mv i forbindelse med oppstart av nytt skoleår, ettersom vi ikke vet hvordan fordelingen for høsthalvåret blir når budsjettet legges.

I tillegg omfatter området to øremerkede ordninger. Når det gjelder tilskudd til barn med nedsatt funksjonsevne, er det et øremerket tilskudd som nå har falt bort, dvs. at vi mottar ikke nye midler. Vi har imidlertid noen midler igjen fra tidligere år, men i 2015 har det ikke vært utgifter. Det gjenstår fortsatt ca. 450 000,- på dette fondet.

Ansvar 3102 er også et øremerket tilskudd, som skal gå til bedring av språkforståelse for fremmedspråklige barn i barnehage. Vi mottok kr 58 599 i år (mot 65 267 i fjor). Dette tilskuddet har vært minkende over flere år. Tilskuddet er brukt i kommunal barnehage.

Kulturenheten 2015

Økonomi

	Ansvar	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
3200	Kulturadministrasjon (inkl. tilsk. til barn/unge,k	1 510 950	1 468 700	1 578 800	67 850	95,70
3201	Museum	1 049 543	1 003 000	1 003 000	-46 543	104,64
3202	Evje Kino	257 213	173 500	173 500	-83 712	148,25
3203	Bygdebøker	0	0	0	0	0,00
3206	Ungdomsrådet	32 522	30 000	30 000	-2 522	108,41
3209	Biblioteket	864 751	861 600	865 500	750	99,91
3210	Musikk- og kulturskolen	1 139 464	1 277 400	1 307 400	167 936	87,15
3211	Spillemidler	0	0	0	0	0,00
3214	Gards- og ættesoge	306 067	415 400	326 900	20 834	93,63
3219	Ungdomsklubben	564 568	553 600	561 800	-2 769	100,49
3221	Furuly	28 288	0	0	-28 288	0,00
3222	Den Kulturelle Spaserstokk	0	0	0	0	0,00
3225	UKM	15 879	15 000	15 000	-880	105,86
3226	Furuly fritidspark	0	0	0	0	0,00
3227	Kulturformidling	68 456	70 000	70 000	1 543	97,79
3231	Bolyst	0	0	0	0	0,00
3232	Turistinformasjon	12 808	0	0	-12 808	0,00
32	Kultur	5 850 508	5 868 200	5 931 900	81 388	98,63

Kommentarer:

Enheten har klart å holde de budsjetterte rammene med grei margin i 2015. Innsparing på enkelte ansvar, ved at f.eks enhetsleder påtar seg merarbeid for en kortere periode, uten å sette inn vikar, gjør at man kan realisere innkjøp på andre ansvar, samtidig som man holder seg innenfor totalramma.

Personal

Årsverk 01.01	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig still.prosent	Årsverk 31.12	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig stil.prosent
6,19	8	9	41,27	6,17	6	8	47,52

Kommentarer:

3202 Kinobesøket i 2015 ble på 2834 besøkende. En nedgang på 11,7 % fra året før. Andre kommuner i Aust – Agder hadde også nedgang; f. eks Iveland med 37,4 % og Åmli med 45,5 %. «Hele kinonorge hadde nedgang våren 2015, og Bygdekinoen hadde dessverre større nedgang enn gjennomsnittet. Dette skyldtes mangel på norske barne- og familiefilmer for et bredt publikum», skriver seksjonsleder for Bygdekinoen i Oslo. Høsten 2015 tok kinobesøket seg opp igjen. Evjemoen kino har høyest besøk i Aust – Agder, med Hovden på 2. plass – 1278 besøkende i 2015. Fortsatt ligger Evjemoen kino på en fin 2. plass på landsbasis, kun slått av Os i Hordaland som i 2015 hadde et besøk på 6412, men som i 2014 hadde 18 678 registrerte innbyggere! Vi klarer å opprettholde det gode besøket blant annet på grunn av ordningen med RABAkort for ungdom, der ungdomsrådet vedtok å dekke mellomlegget for ungdom mellom 13 – 18 år, som får gå på kino til halv pris på film nummer to. Bygdekinoen dekker 20 kr. pr. billett, mens Ungdomsrådet dekker 30 kr. pr. billett, der ungdommen betaler 50 kr. for en billett til 100 kr. Dette er en videreføring av ordningen med Kulturrota-kortet, som fylket avviklet med virkning fra 01.01.2015. Oppgraderingen av lydanlegget

knyttet til kinodrifta har fortsatt i 2015. Rett før nyttårsskiftet ble fronthøytalerne skiftet etter 20 års drift. Dette var på høy tid, da noen av høytalerne var sprengt og gav ulyder. Lydanlegg for scenebruk har også kommet på plass i 2015.

Utbyggingen av Evjemoen kino startet opp senhøstes 2015, hvor man skal få på plass universelt toalett i hovedplanet, nytt kioskareal, rømningsvei i kjelleren for større mingleareal, og universelt inn- og utgangsparti.

3206 Ungdomsrådet besluttet å bruke sine midler til å finansiere RABA-kort ordningen for billigere kinobilletter for ungdom mellom 13 – 18 år, og utstyr og aktivitetstiltak på ungdomsskolen og videregående skole dette året.

3209 Bibliotek hadde et registrert besøk på 14252 i 2015, mot 16621 i 2014. Dette kan ha sammenheng med redusert åpningstid p.g.a. kommunens innsparing, endring av åpningstidene under veis i året, men også at telleren i døra ikke klarer å skille folk fra hverandre når det kommer flere på en gang. Videre er telleren satt såpass høyt, at de aller yngste brukerne ikke fanges opp. Gjennomsnittlig besøk pr. mnd har vært på 1187, der turistsesongen i månedene juni, juli og august alene sto for 5991. Dårligst besøk var i mai og desember med henholdsvis 759 og 766 besøk.

Som følge av færre besøk har man også hatt noe mindre utlån. Fra 15832 i 2014 til 14809 i 2015. Aldersgruppa som låner mest er 35 – 39 med 1274 lån, og 40 – 46 med 1202 lån. Av barn og unge er det aldersgruppa 10 – 14 med 415 lån, og 15 -19 med 366 utlån som topper statistikken. Verdt å nevne er det at mange voksne låner til barna på sine lånekort. Ellers er det registrert 6733 lån på lånere uten registrert alder. Dette er for det meste lånere i det voksne segment.

I 2015 fikk vi på plass biblioteksjef med godkjent utdanning i 100 % stilling. Dette har gjort at man kan fortsette utviklingsarbeidet etter innføringen av den nye bibliotekloven. I året som har gått, har man startet opp med litt kulturformidling av ulike slag; f.eks hatt forfatterbesøk av Jørn Lier Horst med ca. 50 deltakere i slutten av januar, kunstutstilling på biblioteket med tilbud til skoleklasser og alle bibliotekets brukere, egne utstillinger i monterer der Friluftslivets år har hatt fokus, mens man i turistsesongen hadde utstilling av lokale mineraler fra Fennefoss museum, Pippi forestilling i november og pepperkakehuskonkurranse – med utstilling i monterer frem mot jul.

I biblioteket har vi også jobbet med å tilrettelegge lokalene til bruk for egne og andres arrangementer. Bl. annet fått på plass lerret, prosjektor og høytaleranlegg. Videre et brukt piano. Dette har gjort at f.eks Kreftforeningen har hatt temakafé 7 ganger på biblioteket. Men en av utfordringene er at biblioteket ikke har kjøkkenfasiliteter, slik at fra og med 2016 er denne aktiviteten flyttet over til Furuly.

I 2015 ble Bolyst-prosjektet avsluttet, der man har hatt fokus på å oppfylle den nye biblioteklovens krav om å bli en møteplass, et sted for formidling og offentlig debatt. Videre jobbet for å utrede mulighetene for å få inn flere tjenester og flytte biblioteket til sentrum i gateplan, etter vedtak i kommunestyret. Saken som ble fremmet for kommunestyret i september, PS 62/15 «Valg av fremtidig biblioteklokale» gav ingen avklaring. Biblioteket er på lånt tid på Verksmoen, og det er en utfordring å ikke ha forutsigbarhet for tjenesten og ha en plassering der innbyggerne ikke naturlig dropper innom. Etter kommunestyrets behandling, var enhetsleder på kurs om bl. annet akustikk i lokaler for kulturvirksomhet. Det viser seg at utredningen om å bruke kommunens egne lokaler; tidligere apoteket, ikke er egnet til bibliotekdrift etter den nye loven p.g.a. for lav takhøyde. Skal disse lokalene brukes, må man beregne en betydelig utbygging som gir god høyde under taket, der formidlingsdelen må plasseres.

Arbeidet med å oppfylle den nye biblioteklovens krav om å bli en møteplass, et sted for formidling og offentlig debatt vil fortsette. Kommunen har et ansvar for at bibliotekets nye funksjoner og rolle blir ivaretatt. Skal man lykkes i dette arbeidet vil dette forde at bibliotekets tilgjengelighet endres.

Plassering i gateplan, sentralt i sentrum, vil gi kommunen en unik mulighet til å vitalisere denne tjenesten sammen med andre tjenesteområder.

Tjenesten kan gi innbyggerne en arena for læring på mange forskjellige områder, tilegnelse av kunnskap, informasjon om det som til enhver tid skjer i kommunen, være en møteplass der man kan treffe andre med samme interesser, et sted å oppholde seg (kommunens storstue), en ikke kommersiell arena uten kjøpepress, der man kan låne bøker, film, lydbøker og være på nett gratis, selv om man ikke har råd til å kjøpe dette selv, en integreringsarena for de som flytter til vår kommune, et sted barn, unge og voksne kan oppholde seg for å lese og studere, et sted lag og foreninger og andre brukergrupper kan låne rom og utstyr for sine aktiviteter, der innbyggere, lag og foreninger kan vise frem det de holder på med og inspirere andre / hverandre til en positiv fritid, være med på arrangementer, delta i debatter osv. For tilreisende et sted å orientere seg i forhold til det som tilbys av opplevelser, tjenester, og tilgang på offentlig toalett. Kommunens servicekontor kan være med å fronte kommunens tjenester i sentrum, og gi muligheter for å serve kommunal informasjon på flere og andre måter.

3232 - Turistinformasjonen hadde en oppgang i besøkstallet fra 2014 til 2015. Antall besøkende i 2014 var på 1685, mot 1770 i 2015. (Registrert manuelt etter hvert besøk). Oppgangen kan skyldes at turistene har fått med seg hvor turistinformasjonen holder til, men også at det ble kjøpt inn og hengt opp et beachflagg som var godt synlig fra riksvegen denne sesongen. Ut fra analyser av hva som etterspørres på turistinformasjonen ser vi at turistinformasjonen har preg av å være informasjon for hele Setesdal. Evje er innfallsporten til Setesdal fra sør og fungerer også slik i forhold til turistinformasjon, selv om hovedvekten av spørsmålene er knyttet til vår egen kommune. Turistene spør om hjelp til alt mulig f.eks; hvor kan man få tak i lege, hjelp til å bestille båtbilletter, spørsmål om været, hvor man kan handle mat, hvor er minibank, hvor er bokhandel, hva kan man gjøre i området; museum, fiske, camping, behov for å benytte internett osv.

3210 I kulturskolen er det stadig en utfordring å få tak i kompetente medarbeidere for å dekke små stillingsprosenter i enkelte etterspurte disipliner. Det skal mye til før kompetente lærere utenfra reiser til bygda for svært små stillinger. Dette medfører at tilbud ikke kommer i gang, eller kommer sent i gang.

Kulturskolens formål er å gi opplæring av høy faglig og pedagogisk kvalitet til alle barn og unge som ønsker det. Formålet med opplæringen er å lære, oppleve, skape og formidle kulturelle og kunstneriske uttrykk. Kulturskolen er en sentral del av den sammenhengende utdanningslinjen som kan kvalifisere elever med særlig interesse og motivasjon til opptak i høyere kunstfaglig utdanning. Opplæringen skal bidra til barn og unges danning, fremme respekt for andres kulturelle tilhørighet, bevisstgjøre egen identitet, bli kritisk reflekterende og utvikle egen livskompetanse. (*Utdrag fra rammeplan for kulturskolen*).

I 2015 har det vært gitt tilbud i følgende disipliner i kulturskolen for elever i Evje og Hornnes: dans for barn fra 4 år og opp til 4. klasse, band, bass, trommer, elektrisk gitar, gitar, sang, piano og studioinnspilling. Høsten 2015 ble det startet opp et prøveprosjekt i kunst og håndverk, da kulturskolen har vært uten et slikt tilbud i mange år. 94 elever var fordelt på disse tilbudene, der hovedandelen har valgt piano, gitar eller dans.

Det er årlig en jevnt god søkermasse til kulturskolen, som blant annet rekrutteres gjennom PR-konserter på skolene hver vår. I 2015 har det stått ca. 50 elever på venteliste i Evje og Hornnes, der en del av søkerne ønsker tilbud i disipliner kulturskolen ikke kan tilby p.g.a. for små rammer.

Kulturskolens fag er primært musikk, dans, teater, visuell kunst og skapende skriving. Også undervisning i andre fag som hører ytringskulturen til, kan tilbys. For å kunne gi attraktive tilbud og dermed sikre bred rekruttering til skoleslaget, skal kulturskolen vektlegge mangfold i sine undervisningstilbud. (*Utdrag fra rammeplan for kulturskolen*).

Vår kulturskole har ikke ressurser til å gi tilbud i teater, skapende skriving eller dans fra 5. klasse og oppover, med de ringvirkningene dette kan få på sikt for barn og unge som vokser opp i Evje og Hornnes.

Høstsemesteret ble avsluttet med en felles juleforestilling for alle elever og lærere ved kulturskolen på Evjemoen kino, med svært god respons fra publikum og elever.

3219 I Ungdomsklubben har vi hatt åpent hver tirsdag og onsdag, og inntil 2 andre dager i måneden. 1 gang i måneden arrangeres det disko for 5. – 7. klasse, til stor respons. Oppmøtet på klubbkveldene våren 2015 hadde et gjennomsnitt pr. uke på litt over 19 ungdommer, mens snittet pr. uke høsten 2015 har økt til bortimot 27. Dette kan ha sammenheng med at vi inviterte inn 7. klasse etter påske, slik at de skulle bli bedre kjent med klubben og dens muligheter. Spesielle arrangementer samler som regel flere enn vanlige klubbkvelder.

Gjennom vårhalvåret ble det gjort et grundig forarbeid for PS 54/15 «Drift av Evje Ungdomsklubb - Retning for fremtidig drift», som ble lagt frem for politisk behandling i juni; der de ansatte, ungdommen selv og Ungdomsrådet var med i prosessen.

Målet var at klubben fremdeles skulle være et universelt tilbud, samtidig som man skulle sette fokus på forebyggende arbeid, og at arbeidet skulle sees i sammenheng med kommunens SLT-arbeid og folkehelse. Dette ville medføre et faglig forpliktende samarbeid og krav til høyere kompetanse hos de ansatte. For skoleåret 2015-2016 skulle kommunen gå i dialog med Vennesla kommune, v/ Moonlight, om kjøp av veiledning tilsvarende en 20 prosent stilling for oppbygging av et tilbud i tråd med forutsetningene i vedtaket. Kommunen hadde flere møter med Moonlights ledelse, men omstillingsarbeidet i klubben blir forhindret p.g.a. få eller ingen muligheter til å gi de ansatte andre arbeidsoppgaver i organisasjonen. Samarbeidet med Moonlight er derfor foreløpig lagt på is.

Sommeren 2015 ble deler av klubben pusset opp ved å male vegger, dører og flikke på slitasje. Videre fikk gangen og toalettene nye farger, og ungdommen ble engasjert til å male dekor på vegger. Noe de gikk inn for med liv og lyst. Klubben har også ervervet seg en container som lager, fordi man har for liten lagerplass. Alt for mye av klubbens utstyr står lagret i rommene som ungdommen bruker, slik at fleksibiliteten blir svært liten. Containeren skal settes inntil kortenden av huset, rett ved klubbens rømningsvei. Planen er å bygge på et halvtak, slik at rømningsveien kan holdes fri for snø og tilgangen til lageret skal være enklest mulig. Det er viktig å holde varmt at klubben trenger flere rom for å kunne gi et optimalt tilbud. De ulike aktivitetene som tilbys, og ungdommens ønsker for aktiviteter, er ikke alltid forenelig i et og samme rom. Det mangler rom for samtaler, spillerom og møterom/ kontorplass/ garderobe for ansatte, der man kan legge fra seg private ting, og gjøre for- og etterarbeid som hører til jobben.

Aktivitetene i klubben er varierte. Ungdommens ønsker blir tatt på alvor, og de blir trukket med i planleggingen. Ungdommen gir uttrykk for at de har mye lekser, og har behov for å slappe av, slik at planlagte aktiviteter ikke alltid blir noe av. Ungdom er ungdom. Bruk av mobiltelefon er utbredt, som i resten av samfunnet. Det kan derfor være en utfordring inni mellom «å konkurrere med den digitale verden».

3226 Prosjektet Furuly Friluftspark ble opprettet med bakgrunn i Ungdomsrådets ønske om å bygge et skateanlegg ved ungdomsklubben på Furuly, og tiltak i kommuneplanen om å utvikle stedet. Kommunen fikk 100 000 kroner fra fylket i 2010 til å utvikle en temaplan for området. Arbeidet ble utført av Rambøll, etter innspill i allmøter fra ulike interessenter. Videre takket kommunen ja til fylket høsten 2010 om å være ressurskommune for universell utforming knyttet til Furuly Friluftspark. Kommunen ble tilført 100 000 kroner til kompetanseheving innenfor feltet. I 2011 jobbet administrasjonen med å skaffe penger til tiltak og øke kompetansen i universell utforming gjennom kurs og befaringer. I 2012 jobbet man med å berede grunnen for tiltakene i planen både på

fylkesplan, i plan- og bygningsrådet og hos naboer. Det er utarbeidet en forvaltningsplan, der tiltakene er listet med anslåtte kostnader. Siden 2012 har man gradvis satt tiltakene ut i livet, etter hvert som man har fått inn eksterne midler.

Følgende tiltak er gjennomført i 2015:

Flere lekeapparater for små barn har kommet på plass, skulpturer i tre – ender, ble avduket under vannfestivalen, flere blomsterkasser plantet med urter, bær og blomster, busker og trær er plantet i nærheten av flerbrukshuset, et par trær fra sentrum er bevart og plantet her, og asfaltflata til skateanlegget ble lagt høsten 2015. Elementene skal på plass våren 2016. Sommertoalett i eget bygg kom på plass, mens oppføringen av hinderløypa og bommer til avsperring av grusplassen foran flerbrukshuset måtte drøyes til 2016 p.g.a. mangel på arbeidskraft.

Våren 2015 ble det igjen gjennomført en storstilt dugnad i parken, der man fikk ryddet opp før sommersesongen. Man registrerer at bruken av parken er i vekst.

Utbyggingen av lager til storsalen på Furuly ble påbegynt senhøstes 2015, og ventes ferdig våren 2016.

3227 Kulturformidling. I 2015 ble det gjennomført følgende: Kino annen hver søndag, den store kinodagen, skolekino, forfatterbesøk på biblioteket med Jørn Lier Horst 28.01, UKM for ungdom, konsert med Olav Stedje i Furuly 10.03, PR – konsert for kulturskolens tilbud for alle kommunens elever, utdeling av Coop stipend på 17.05, Aktivitetsdag på Furuly 30.05, kunstutstilling på biblioteket, Bagasjeromsmarked med kafé 26.06., aktivitetmesse i Otrahallen 12.09, der man delte ut Frivillighetsprisen, Korus på Evjeheimen 1.10, utdeling av kulturprisen 25.11, Pippi-forestilling på biblioteket 28.11, pepperkakehuskonkurranse på biblioteket, julekonsert i kulturskolen i Evjemoen kino 15.12, Nyttårskonsert på Evjeheimen 29.12, og Kommunal nyttårsfeiring ved Dyrskuplassen. Formidling av kulturopplevelser er i gradvis vekst. Planlegging, gjennomføring og etterarbeid er tidkrevende, og man er avhengig av samarbeid med ulike aktører, slik at man får «nok hender» til å arrangere og gjennomføre på en god måte. På sikt kan det bli behov for en ansatt med ansvar for å planlegge og gjennomføre arrangementer innenfor ulike sjangre, for ulike målgrupper og på ulike arenaer.

Den kulturelle Skolesekken

Gjennomført skolekino senhøstes i samarbeid med skolene, for alle elever fra 1.-7. klasse. Nabokommunene Bygland og Iveland inviteres med, som benytter tilbudet.

Den kulturelle Spaserstokken

Dette er kulturarrangementer rettet mot eldre, der vi får støtte fra departementet via fylkeskommunen. Besøk av KORUS 1.10.2015 med forestillingen «Johansen og denne genser´n hans », og nyttårskonsert 29.12.2015 med Jo Eskild og Tor Flaa.

Følgende priser og stipender ble utdelt i 2015:

Coop stipend: Vemund Kjetså og Marie Hornnes
Frivillighetspris: Helmer Nilsen
Kulturpris: Odd Harald Robstad

Hornnes barneskule

Økonomi

	Ansvar	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
3500	Hornnes barneskule	8 757 254	8 654 300	8 771 700	14446	99,84
3501	SFO Hornnes	377 389	385 900	392 000	14610	96,27
3502	Støttetiltak Hornnes barneskule	597 133	782 000	654 300	57168	91,26
3503	Leksehjelp	147 115	153 300	156 300	9184	94,12
35	Hornnes skule	9 878 891	9 975 500	9 974 300	95408	99,04

Kommentarar: Rekneskapen viser eit forbruk på 99,04 %. Vel halvparten av overskotet gjeld innsparing støttetiltak på grunn av endra behov i løpet av hausten i tillegg til auke av timesats for refusjon gjesteelevar.

Personal

Årsverk 01.01	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig still.prosent	Årsverk 31.12	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig still.prosent
15,47	18	4	71,5%	15,57	16	4	77,85

Kommentarar: Assistent hjelpetiltak er redusert med 1,3 årsverk hausthalvåret 2015. Vikarar for tre lærarar som tek vidareutdanning er med i årsverk pr. 31.12. Dersom ein tar bort årsverk vikarar vidareutdanning blir årsverk 14,45. Fordeling: Lærarar: 11,22, assistentar: 1,02, SFO: 1,15, leksehjelp 0,18 og administrasjon: 1. Skulen har ein lærling i barne- og ungdomsarbeidarfaget.

Anna: Elevtalet pr. 31.12. er 104 barn fordelt på sju klasser. Det er ein nedgang på 6 barn frå førre skuleår. 37,5 % av elevane har rett til skuleskyss. Frå august vart tilbod om leksehjelp redusert frå to timar i veka til ein time for 1.- 4. klasse. Leksehjelp for 5.- 7. klasse held fram som tidlegare med ein time i veka. 46 % av elevane deltek på leksehjelp. Om lag 20 av 60 barn bruker skulefritidsordning.

Skulen har fokus på eit inkluderande læringsmiljø og elevane sitt læringsutbytte. Dette kjem til uttrykk i mellom anna veke- og årsplanar og handlingsplan for trivsel, tryggleik og læring. Forskrift om ordensreglement er justert i tråd med Opplæringslova § 2-9 og Retningsliner for utarbeiding av ordensreglement for grunnskulane i Evje og Hornnes.

Prioriterte utviklingsområde: Grunnleggande dugleikar i å kunne lese, rekne, bruke digitale verktøy og vurdering for læring. To lærarar deltar på vidareutdanning i matematikk og ein lærar tar vidareutdanning i engelsk. Arbeidet med lesing gjennom SOL, systematisk observasjon av lesing i alle fag, har framleis fokus. Skulane i kommunen deltek i nasjonalt satsingsområde: Vurdering for læring. Felles kompetanseheving, VFL-gruppe på kvar skule og innføring av fagnettverk for 1.- 4. klasse og 5.- 10. klasse trur vi er med på å kunne auke elevane sitt læringsutbytte. Vurdering for læring er ofte tema på personal- og teammøte. Felles fokusområde er positivt for elevane si oppleving av opplæringa.

Helsesøster er på skulen ein dag i veka. 2015 er første året kommunen får pedagogisk psykologisk teneste frå Midt-Agder Pedagogisk Psykologisk Teneste. I hausthalvåret har vi hatt faste møte på skulen om lag kvar månad.

Elevråd, foreldra sitt arbeidsutval og samarbeidsutvalet har jamlege møte. Det er svært god oppslutning om klasseforeldremøte og fellessamlingar.

Evje barneskule

Økonomi

	Ansvar	Rekneskap	Opprinneleg budsjett	Revidert budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
3600	Evje barneskule	14 680 921	14 528 700	14 797 300	116 381	99,21
3601	SFO	179 469	120 100	143 900	-35 568	124,72
3602	Evje barneskule Bedrift	-10 094	0	0	10 094	0,00
3603	Støttetiltak Evje barneskule	1 956 306	1 370 200	2 002 700	46 394	97,68
3604	Diverse prosjekt	0	0	0	0	0,00
3605	Leksehjelp	240 750	146 200	168 300	-72 449	143,05
36	Evje Barneskule	17 047 352	16 165 200	17 112 200	64 852	99,62

Kommentarar:

Ser ein skuledelen og leksehjelp under eitt, kom vi i mål i balanse. Lønsumgiftene på fastløn blei litt lågare enn budsjettert, medan vi hadde ekstra høge vikarutgifter. Det kom inn meir i refusjonar enn budsjettert. Dette blant anna på grunn av at det kom inn gjesteelevar frå andre kommunar. Vi kom høgare ut på kjøp av varer og tenester enn budsjettert. Eit auka elevtal dei siste fem åra gjer at det går meir til skyss, skulebøker, materiell og utstyr enn tidlegare. Det blei vidare investert ein del i nye lærebøker og elev-PC-ar i 2015.

SFO er vanskeleg å budsjettere, då talet på brukarar varierer. Brukarundersøkingar viser at foreldre og elevar er godt nøgde med tilbodet, men ein har nedgang i inntekt på foreldrebetaling i 2015. I forhold til ein barnehageplass er SFO kostbart, og mange finn andre løysingar privat ved bruk av familie og vener.

Støttetiltak Evje barneskule gjeld i hovudsak assistentbruk på enkeltelevar ut frå tilråding frå PPT, og justerast innan ein samla pott for skulane og barnehagane to gonger i året. I tillegg blei det for hausten 2015 lagt inn midlar til å dekkje eit skuletilbod vi kjøper frå Vennesla kommune.

Personal

Årsverk 01.01	Kvinner	Menn	Gjn.snittleg still.prosent	Årsverk 31.12	Kvinner	Menn	Gjn.snittleg stil.prosent
26,63	29	6	70,0	25,1	27	5	78,3

*Tala er justerte for permisjonar

Kommentarar:

Endringa i tilsette skuldast i hovudsak reduksjon i assistentbehov for enkeltelevar. Ein ser at elevar med assistentbehov går over i ungdomsskulen dei neste åra, samtidig som nye elevar med slike behov kjem over i skulen frå barnehagen. Så alt i alt blir behovet nokså likt framover.

Eininga har totale årsverk på 25,1. Av dette er 21,2 lærarstillingar inkl. administrasjon og leksehjelp, 3,0 årsverk er assistentar til oppfølging av enkeltelevar etter tilråding frå PPT og 0,9 årsverk går til drift av SFO.

Sjukefråværet har dei siste åra vore under 3 %, Vi har ikkje tal for 2015, men grovt rekna ser ein at det ligg nokså stabilt på same nivået også dette året. Store vikarutgifter skuldast ofte at tilsette må vere heime med sjuke barn, møteverksemd og diverse løna velferdspermisjonar.

Elevtalet per 1. oktober (teljedato GSI) var 220 elevar. Dette er ein auke på 5 elevar frå 2014. Det er ein auke på 33 frå 2010. Elevtalet vil ut frå prognosar per i dag vere på 229 frå hausten 2016. I tillegg kjem det truleg inn elevar frå asylmottaket.

Av det totale elevtalet hadde vi 42 med framandspråkleg bakgrunn. Vidare hadde vi 144 elevar med nynorsk som opplæringsmål og 76 med bokmål. 56 elevar hadde skuleskyss hausten 2015. Nedgang i talet på skyssselevar skuldast i hovudsak at ein kutta skyssen til Krossen hausten 2015 etter budsjettvedtaket i desember 2014. 28 elevar nytta seg av leksehjelpa for 1.-4. klasse, medan 23 elevar nytta leksehjelpa for 5.-7. klasse. SFO hadde 21 brukarar på teljedatoen 1. oktober. Det er det lågaste talet på mange år. Ein reknar med at det tek seg opp sidan det er eit stort kull med nye førsteklasingar frå hausten 2016.

Anna:

Skulen ved rektor har tilsynsansvar for 3 elevar i kommunen som får heimeundervisning. Det er laga eigen rutine for tilsynet, og dette blir gjennomført kvart år. Elevane er i aldersgruppa 2.-4. klasse, og har inga tilknytning til skulen ut over at rektor har tilsynet.

Skulen har lese- og reknedugleik, digital kompetanse og vurdering for læring som satsingsområde. Det viktigaste lokale styringsdokumentet for skulen er «Handlingsplan for trivsel, tryggleik og læring 2010-2015» vedteken i kommunestyret juni 2010 og seinare justert i administrative vedtak. Denne vil bli erstatta med ein oppdatert versjon for perioden 2016-2020 frå 1. januar 2016. Det har blitt arbeidd mykje med denne i personalet hausten 2015.

Skulen gjer fleire grep for å auke læringsutbyttet. Vi er med i pulje 5 i ei nasjonal satsing på Vurdering for læring. Vi har hatt kurs for personalet lokalt innan rekning i alle fag og god organisering av undervisningstimen. Vi har også jobba mykje med lokale læreplanar. Vidare er det oppretta faggrupper innan faga norsk, engelsk og matematikk på tvers av skulane i kommunen. Dette for å lære av kvarandre og dele gode erfaringar.

Vi arbeider også i samarbeid med PPT med å lage eit betre tilpassa opplegg for elevar med ulike utfordringar. Ein ønskjer å bruke ressursane meir på forskjellige «emnekurs», der elevar er ute og får ekstra trening på ting dei strevar med, for så å gå tilbake og følgje klassen. Dette som eit alternativ til å organisere det i grupper som er fast ute frå klasseundervisninga i enkelte fag.

Evje barneskule har hatt ein lærar på vidareutdanning innan matematikk (30 studiepoeng) i 2015. Innan etterutdanning har vi hatt mange tilsette på ulike fagkurs/dagskurs i regi av bokforlag og anna.

Skulen og SFO har også i 2015 hatt inne lærlingar. Vi tykkjer det er flott at kommunen satsar på lærlingordninga. I tillegg har vi hatt inne praksisstudentar frå Setesdal vidaregåande, Hornnes. Desse har fått arbeidstrening samtidig som dei har gjort god nytte for seg både i skule og SFO.

Evje ungdomsskule

Økonomi

	Ansvar	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
3224	17. mai	40 000	40 000	40 000	0	0
3700	Evje ungdomsskule	11 227 870	11 015 700	11 349 100	121 230	98,93
3702	Elevrådet	0	0	0	0	0
3703	Støttetiltak Evje ungdomsskule	716 369	309 000	794 000	77 631	90,22
3704	Grunnskoleopplæring voksne	380 425	255 000	425 000	44 575	89,51
37	Evje Ungdomsskule	12 364 664	11 619 700	12 608 100	243 436	98,07

Kommentarer:

Økonomi: I tråd med budsjett med positivt avvik. Nøktern ressursbruk kombinert med at rektor fremdeles underviser samt noe større inntekter skaper positivt resultat.

Annet:

Skolens mål er slik de er beskrevet i "Handlingsplan for trivsel, tryggleik og læring 2016 - 2020", vedtatt i kommunestyret 10-12.2015 sak. Nr. 93/15

Kompetanseheving

I skoleåret 15/16 har vi en lærer på videreutdanning i faget matematikk. Det er ellers et stort ønske å styrke staben med mer engelsk og spesialpedagogisk kompetanse
Rektor har gjort ferdig mastergrad i skoleledelse ved Handelshøgskolen BI

Vi er inne i periode med noe mer utfordringer når det gjelder elevoppførsel i forhold til tidligere år. Dette er forhold vi vet varierer. Satsing på tydelig klasseledelse blir bare viktigere når vi møter slike utfordringer.

Elevtallet er med 125 elever fordelt på 6 klasser. For neste år er det ventet en økning på opp mot 20 elever. Det gjør at klassestørrelser er tilfredsstillende. Likevel holder vi oss innenfor normalressursbruk for ungdomsskoler.

I 2014 ferdigstilte vi en ny skoleutviklingsplan for Evje ungdomsskule. Dette er en plan som styrer satsingsområdene. Disse er, systematisk lærersamarbeid med vekt på kollektivitet, læreplanarbeid og vurdering, elevmedvirkning, ulike satsinger i enkeltfag og enkeltområder som følge av analyse av oppnådde faglige resultater. Størst fokus dette året har ligget på prosjektet Vurdering For Læring VFL.

Personal

Årsverk 01.01	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig still.prosent	Årsverk 31.12	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig stil.prosent
16,7	12	8	83,8	18,56	15	6	88,38

Kommentarer:

Økningen i stillinger ligger i økte assistenter under 3703 Støttetiltak

Av årsverk pr 31.12 er det 37,5 % stilling som det ikke er satt inn vikar for (vakanse)

Annet:

Vi har en stab av dyktige og dedikerte lærere som arbeider godt med elevene. Trivselen oppfattes som høy og vi har lite utskifting av personell.

Enhet for barnehage

Økonomi

	Ansvar	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
3800	Hornnes barnehage	5 588 365	5 291 200	5 733 600	145 233	97,47
3801	Støttetiltak Enhet for barnehage	1 662 565	1 058 500	1 780 500	117 935	93,38
3803	Tiltak minoritetsspråklige barn	33 633	0	0	-33 632	0,00
3804	Kost barnehage	148 604	70 000	70 000	-78 604	212,29
3805	Oddeskogen barnehage	8 301 028	8 468 700	8 389 700	88 674	98,94
38	Enhet for barnehage	15 734 196	14 888 400	15 973 800	239 606	98,50

Kommentarer:

Enheten har et mindreforbruk i forhold til budsjett. Det er flere faktorer som påvirket dette mindreforbruket:

- 100 prosent stilling i foreldrepermisjon 3 mnd vår 2015 der det ikke var behov for vikar.
- 20 prosent vakant, der det kun er satt inn vikar ved behov.
- Kr.145.000 i inntekt som gjelder refusjon av utgifter til lønn for 30 % stilling barn fra annen kommune.
- Bemanningsnorm i barnehagen er økt til 6,5 barn per voksen.
- Enheten har vært nøysom med innkjøp av inventar, utstyr og annet arbeidsmateriell. Det er fokus på gjenbruk.

Når det gjelder området kost, så skal dette være selvfinansierende. Enheten har en netto utgift på 148 603,-. Utgifter til merverdiavgift utgjør kr. 89 105,-. Dersom netto utgift hadde vært på tilsvarende beløp hadde dette området vært i balanse. Det betyr at det egentlig er en netto utgift til mat på 59 490,- i 2015. Enheten har iverksatt tiltak på dette området for å endre dette overforbruket.

Personal

Nøkkeltall 01.01.2016 - Barnehage

	Års-verk	Antall ansatte	Antall kvinner	Antall menn	Gj.snittlig stillings %	Kvinner i deltid	Menn i deltid
Barnehage	35,53	42	40	2	84,59	22	0

Nøkkeltall 31.12.2014 - Barnehage

	Års-verk	Antall ansatte	Antall kvinner	Antall menn	Gj.snittlig stillings %	Kvinner i deltid	Menn i deltid
Barnehage	37,18	47	45	2	79,11	33	0

Kommentarer:

I antall årsverk ligger både grunnbemanningen i barnehagene og personer ansatt pga barn som trenger ekstra oppfølging etter utredning fra PPT. Endring i årsverk gjelder oppfølging av barn med behov for spesialpedagogisk hjelp, Opplæringsloven § 5-7.

I tillegg til personalet som har et ansettelsesforhold i enheten har vi hatt lærlinger i begge barnehagene, personer på arbeidstiltak via NAV, og elever fra videregående som har hatt behov for praksis ut fra sin utdanning.

Pr 31.12 hadde vi 1,6 lærling på Hornnes og 1,2 lærling i Oddeskogen.

Barna fordelt etter alder:

	Barn f 2014	Barn f 2013	Barn f 2012	Barn f 2011	Barn f 2010	Barn f 2009	I alt
01.01.15		15	33	29	47	36	160
31.12.15	22	30	39	33	52	1	177

Som det går fram av tabellen er det en økning i antall barn i barnehagen ved årets slutt i forhold til januar. Dette gjelder primært Oddeskogen barnehage. Årsak er at ble tatt i bruk flere plaser ved oppstart av nytt barnehageår i forhold til de som sluttet for å begynne på skolen.

Pr. 01.01.15 var det 131 barn som hadde barnehageplass 4 eller 5 dager mens det pr 31.12.15 var 135 barn som hadde plass 4 og 5 dager. 31 barn benyttet seg av 3 dagers tilbudet. 8 barn benyttet seg av 2 dagers tilbudet.

Kompetanseheving:

Vi har en stab av dyktige og dedikerte ansatte, både barnehagelærere og fagarbeidere/assistenter som arbeider godt med barna. Trivselen er høy og vi har lite utskifting av personell. Vi har fokus på å skape et godt læringsmiljø. Dette krever kompetente voksne og en barnehage i stadig utvikling.

Personalet har deltatt i kurs i regi av Nettverk Setesdal barnehage. Tema har vært «Inkludering og deltaking i fellesskap, lek og læring for alle barn».

Enhet for barnehagen deltar i kompetanseheving for barnehagesektoren i kommunen som har tema «Pedagogisk ledelse og profesjonelle voksne- barnehagen som lærende organisasjon.» I dette arbeidet inngår oppfølging av satsingen « Være Sammen»

Enheten arbeider med implementering og videreføring av satsingen « Være sammen». Denne satsingen har fokus voksenrollen og relasjonskompetanse. Barnehagen har 3 veiledere som sammen med styrer deltar i Nettverk for veiledere. Dette er et samarbeid mellom barnehagemyndighetene i Arendal og Evje og Hornnes. Pedagogiske ledere og styrer har ansvar for kompetanseheving internt for alle ansatte.

Tema for 2015 i henhold til kompetansehevingsplanen har vært språk/språkstimulering : «Barns fortellerglede- hvordan kan vi voksne utvikle og støtte den?». Kompetansehevingen er med ekstern foreleser. Ansatte har deltatt på kompetanseheving på planleggingsdag og på personalmøter. Kompetansehevingen finansieres av midler fra Fylkesmannen.

En ansatt deltar på arbeidsplassbasert barnehageutdanning. Et tilbud som gjør det mulig for fagarbeidere/assistenter i arbeid å ta barnehagelærerutdanning på deltid. Enheten får midler av fylkeskommunen til å dekke vikarutgifter.

Helse og familie

Økonomi

	Ansvar	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
2002	Voksenopplæring fremmedspråklige	0	0	0	0	0,00
3220	Folkehelse	35 758	143 600	86 000	50 241	41,58
4000	Administrasjonen	193 162	276 800	278 500	85 337	69,36
4001	Driftstilskudd fysioterapeut	794 040	794 000	794 000	-40	100,01
4002	Fysioterapi	450 089	466 600	476 900	26 812	94,38
4004	Adm. helse og familie	613 682	232 600	709 100	95 418	86,54
4005	Fengselshelsetjeneste	0	0	0	0	0,00
4100	Psykisk helsetjeneste	2 751 619	3 164 600	2 922 300	170 683	94,16
4101	Omsorgsboliger psykiatri	-217 797	-253 900	-253 900	-36 103	85,78
4102	Rusarbeid	55 700	70 500	70 500	14 800	79,01
4200	Flyktningekontoret	-1 926 795	-502 800	-1 747 000	179 797	110,29
4201	Buss flyktning	15 273	33 000	33 000	17 727	46,28
4300	Miljørettet helsevern	657 655	657 000	657 000	-654	100,10
4301	Helsestasjonstjeneste	1 579 086	1 677 200	1 543 700	-35 383	102,29
4302	Skolehelsetjeneste	524 912	657 200	667 700	142 789	78,61
4303	Helsestasjon for unge	11 333	2 500	2 500	-8 833	453,31
4304	Ergoterapeut	578 417	642 300	648 100	69 681	89,25
4305	Asylsøkere, vertskommunekostnader	-99 395	0	0	99 396	0,00
4400	Legetjenesten	2 106 951	2 044 000	2 044 000	-62 950	103,08
4401	Legevakt	802 847	781 400	781 400	-21 447	102,74
4500	Økonomisk sosialhjelp	7 679 583	7 467 800	7 481 100	-198 485	102,65
4501	Barnevern	7 892 921	6 382 700	7 182 700	-710 220	109,89
4503	Særlige tiltak funksjonshemmede	5 322 946	4 667 800	5 569 000	246 055	95,58
4507	Voksenopplæring	91 366	89 000	89 000	-2 365	102,66
4508	Boligadministrasjon	482 436	100 000	100 000	-382 436	482,44
4509	Lavterskeltilbud	-7 328	0	0	7 328	0,00
4604	Hovslagerveien bofelleskap	6 487 692	6 316 200	6 376 700	-110 991	101,74
41	Helse- og familie	36 876 151	35 910 100	36 512 300	-363 840	101,00

Kommentar: Enheten går totalt sett med et merforbruk på kr 363 840,-. Dette er 101 % av totalt årsbudsjett. De store usikkerhetsmomentene i dette budsjettet er 4500 Økonomisk sosialhjelp, 4501 Barnevern og 4604 Hovslagerveien. Det er, som beskrevet under, i noen situasjoner vanskelig å forutse utgiftene. Nå har det vist seg at budsjettsprekken har blitt mindre enn fryktet. Ansatte har i stor grad vist en forståelse for å jobbe etter å holde rammer.

Fra november 2015 ble det etablert et ordinært desentralisert asylmottak i kommunen. Dette var ukjent for oss å jobbe med og hva en trenge av personell i forhold til helse var usikkert.

Personal

Årsverk 01.01	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig still.prosent	Årsverk 31.12	Antall Kvinner	Antall menn	Gjn.snittlig still.prosent	Kvinner i deltid	Menn i deltid
36,24	58	6	56,64	37,36	53	8	61,24	36	6

Kommentarer: Gjennomsnittlig stillingsprosent pr ansatt er økt fra 2014. Dette ser enhetsleder på som positivt for å bedre kontinuiteten overfor hver enkelt bruker i enheten.

2002 Voksenopplæring for fremmedspråklige: Det er kjøpt tjenester fra Vennesla til 45 000,- Dette er en analfabet som Vennesla har god kompetanse på. Denne kompetansen er ikke i voksenopplæringen her i kommunen.

Dette ansvaret går i 0 da det nulles ut mot tidligere avsatt fond. I 2015 er det satt ca 80 000,- til fond.

Jevnt god kapasitet i hele 2015. Ved ledig kapasitet har det blitt tatt inn betalingsleverer.

Juni 2015 ble voksenopplæring skilt fra NAV og inn i enhet for velferd og integrering.

3220 Folkehelse: Underforbruk på ca 50 000,- . Dette skyldes primært vakanse i stilling 8 av 12 måneder.

4000 Administrasjon: Totalt sette et underforbruk på ca 85 000,- Mye av dette skyldes ubrukte lønnsmidler.

Her føres en del fellesutgifter for både Helse og familie og pleie og omsorg.

4002 Fysioterapi: Lite overskudd. Skyldes litt mer i refusjoner enn budsjettet og lite brukt kjøp av varer og tjenester.

4004 Adm. Helse og familie: Går med ca 95 000 i underforbruk. Skyldes at det var ubrukte lønnsmidler i 4 mnd.

4005 Fengselshelsetjeneste: Budsjettet her skal gå i 0. Var et mindre forbruk på ca 75000. Dette ble satt på fond til 2016. Dette vil føre til en tilsvarende reduksjon i 2016-tilskuddet fra staten.

4100 Psykisk helse og rus: Går med et lite mindre forbruk. Dette skyldes ubrukte lønnsmidler. Langtidssykemeling fra medio august og ut året.

4101 Omsorgsboliger psykiatri: Budsjettet med leieinntekter på 4 av 4 leiligheter, mens 3 av 4 leiligheter har vært utleid hele året. Den 4 ble utleid på slutten av året.

4102 Rusarbeid: Noe mindre forbruk i forhold til kjøregodtgjørelse. Dette er ført på 4100 som har et mer forbruk her. En pasient har vært deler av året på langtidsbehandling Loland.

4200 Flyktningetjenesten:

Integreringstilskudd:

Inntekt: kr 6 695 583,-

Budsjett: kr. 6 225 200,-

Det er mottatt ca 470 000 mer i integreringstilskudd enn budsjettet. Grunnen til dette er:

- Bosetning på 2016 kvoten som kom i slutten av 2015 og derfor må inntektsføres i 2015
- Familiegjennomføring som det ikke ble budsjettet for.

Integreringstilskudd er penger som er uforutsigbare. Vi vet aldri når det blir familiegjennomføringer.

Introduksjonslønn:
Forbruk: kr 2 755 000
Budsjett: kr 2 752 405

Mao som budsjettert.

Sosialhjelp:
Forbruk: kr 201 945
Budsjett: kr 200 000
Mao som budsjettert.

Totalt sett ble det et overskudd på ca 180 000,- her. Noe av grunnet til at det ikke ble større er bl.a at en har hatt overføringer til andre kommuner på ca 169 000,- og det er noe på tap på garantier / fordringer.

4201 Buss flyktning: Bilen har vært mindre i bruk enn budsjettert, noe som betyr mindre utgifter til drivstoff.

4301 Helsestasjon: Et merforbruk på ca 35 000,- som i hovedsak skyldes overforbruk lønnsmidler. Må sees i sammenheng med 4302.

Helsestasjonen har fått betydelig økt arbeidsbelastning i forhold til at kommunen har fått ordinært asylmottak med plass til 150 asylsøkere i 2015. Alle som har kommet til kommunen i 2015 er familier. Dette vil bl.a. si barn som helsestasjonen må følge opp.

Det ble lyst ut etter helsesøster i et svangerskapsvikariat. Det var kun sykepleiere som søkte. Det vil si at det er en økt belastning på de helsesøstrene som er der når noen oppgaver kun kan løses av helsesøsterkompetanse.

4302 Skolehelsetjeneste: Mindreforbruk på ca 100 000,- som i hovedsak skyldes ubrukte lønnsmidler.

4304 Ergoterapeut: Mindre forbruket skyldes ledige lønnsmidler og lite kjøp av varer og tjenester.

4305 Asylsøkere, vertskommunekostnader: I kom november 2015 ble det opprettet et ordinært asylmottak for 150 asylanter i Evje og Hornnes kommune. Det er et mindreforbruk på ca 100 000 her i forhold til de statlige overføringene vi har fått. Dette er en helt ny tjeneste i kommunen og en måtte bemanne med både psykiatrisk sykepleier og sykepleier.

4400 Legesenteret: Merforbruk på ca 63 000,- som i hovedsak skyldes kjøp av varer og tjenester.

4401 Legevakt: Lite merforbruk på ca 20 000,-.

4500 NAV: Driftsutgiftene, med unntak av lønn og evt driftsutgifter som reise og kurs mv knyttet til ansatte ved NAV-kontoret, er på ansvar 2508, og fordeles mellom stat og kommune. Det ble i 2015 foretatt en endring i ledelsesstrukturen på NAV. Det gikk fra å være en statlig leder og en kommunal leder til felles ledelse for stat og kommune. Bemanningssituasjonen har, som i 2014 også i 2015 vært utfordrende, med store utskiftninger og flere permisjoner. Det var i periode vanskelig å få leid inn vikar. Dette førte til et mindre forbruk på lønnsmidler.

Sosialhjelp (kap 4500)
Forbruk: kr 4 756 429
Budsjett: kr 4 200 000

Det er et altså et merforbruk på økonomisk sosialhjelp på ca kr 556 000,- Totale utgifter på økonomisk sosialhjelp i 2015 på ansvar 4500 er kr 4,756 mill. I 2014 var det totale utgifter på dette området på 5,320 mill. Det betyr at utgiftene totalt sett har gått ned.

Det er ingen personer som har gjennomført kvalifiseringsprogrammet. Når dette starter, vil sannsynligvis utgift til økonomisk sosialhjelp gå noe ned.

Totalt sett er det et merforbruk på ca kr 200 000,-. Dette skyldes i hovedsak et mindreforbruk på lønn.

Menneskene bak tallene økonomisk sosialhjelp.

I 2015 var det 158 personer som mottok sosialhjelp. (I 2014 var det 166.)

Av disse 158 er det:

Statlig ytelse «i bunnen»	41 Personer
Flyktninger/ asylsøkere	51 Personer
Sosialhjelp som hovedinntekt (pr 31/12)	26 Personer
Totalt antall søknader	356 Søknader

Det er 3 personer er vurdert som varig ufør, men fyller ikke inngangsvilkårene for uføretrygd. Sosialhjelp blir således eneste inntekt frem til alderspensjon ved 67 år.

En kjenner også til at det er flere personer som har bosatt seg i kommunen både etter fengselsopphold og etter opphold på Filadelfia omsorgssenter på Landeskogen. Dette er personer som har søkt sosialhjelp. Det er også flere flyktninger som mottar sosialhjelp over lengre tid enn det som gjelder for nordmenn. Blant nordmenn er det større grad av gjennomstrømning. For en del sosialhjelpsmottakere forsørges hele familien. Dette gjelder i større grad for flyktninger/asylsøkere enn for nordmenn. Det oppleves at en del personer med innvandrerbakgrunn sliter med å få innpass i arbeidslivet, blant annet på grunn av utfordringer knyttet til språk, kulturforskjeller og helse.

Aktiv i Evje og Hornnes

Antall deltakere

Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Snitt
12	10	12	14	15	10	12	16	7	8	10	7	11

Etter deltakelse i Aktiv i E&H :

Gått i arbeid	5 Personer
Gått til utdanning	5 Personer
Gått over til statlig ytelse	9 Personer

Utgiftene til aktiv i Evje og Hornnes var ca kr 659 000,- i 2014 var utgiftene ca kr 253 000,-.

4508 Boligadministrasjon: Her er et merforbruk på ca 382 000,-. Dette skyldes flere faktorer som f.eks. NAV sine innleide boliger står tomme i en periode før de blir leid ut. Vask og reparasjoner ved utflyttinger og husleie som ikke har blitt betalt.

4501 Barnevern: Det ble et totalt merforbruk på dette området på kr 710 220,-.

De to store postene som har merforbruk er på kjøp av grunnskole tjeneste og barneverntiltak i familien. Barnevern er en svært vanskelig post å budsjettere. Dette skyldes at dersom kun et barn skal plasseres i tiltak, koster det mye og en vet ikke om / når dette blir aktuelt. Så store utgifter kan plutselig komme.

4503 særlige tiltak funksjonshemmede: Her er det utgifter til flere brukere, en av dem er en særlig ressurskrevende bruker. Dette går med et mindreforbruk. Dette skyldes en regning som er uavklart i forhold til betaling til annen kommune.

4604 Hovslagervegen bofelleskap: Merforbruk på lønnsbudsjett på ca 400 000,-. Bl.a. er det brukt ca 320 000,- til lønn i midlertidig stillinger som det ikke er budsjettet for.

I dette budsjettet var det satt av 900 000,- til en bruker som ikke kom, men det var også budsjettert med inntekter på kr 600 000,- som vi ikke fikk. Det ville gitt et pluss på 300 000,- Det er dette som gjør at merforbruket totalt sett ikke er på mer enn ca 110 000,-

Ser en på 4503 Særlige tiltak funksjonshemmede og 4604 Hovslagerveien samlet er det et positivt avvik på ca 135 000,-.

Pleie og omsorg

Økonomi

	Ansvar	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
4600	Hjemmehjelp	816 199	1 228 600	1 156 800	340 601	70,56
4601	Hjemmesykepleie	9 471 413	8 732 800	9 387 500	-83 915	100,89
4603	Hornnesheimen	5 532 719	5 269 900	5 492 000	-40 719	100,74
4607	Arbeidsstua	0	0	0	0	0,00
4610	Administrasjon	1 685 037	1 923 300	1 943 000	257 963	86,72
4611	Sykehjemmet	12 215 271	13 171 800	12 911 400	696 132	94,61
4612	Nattevakter	4 472 220	4 128 400	4 419 200	-53 020	101,20
4613	Kjøkken/kafeteria	3 010 859	2 657 000	2 684 100	-326 761	112,17
4615	Aktivitetssenter	-26 779	309 900	166 000	192 780	-16,13
4616	Lærlinger	70 628	56 900	56 900	-13 729	124,13
4617	Fellesutgifter Evjeheimen	37 031	0	0	-37 031	0,00
46	Pleie- og omsorg	37 284 599	37 478 600	38 216 900	932 301	97,56

Kommentarer:

Regnskapet viser et mindreforbruk på kr. 932 301,-. Dette utgjør 97,56 %.

Enheten fikk ved siste budsjettjustering i 2015 tilført kr. 330 000,- etter en gjennomgang av lønnsbudsjettet, som på noen områder var budsjettet for lavt.

Budsjett disiplinen innenfor de største utgiftsområdene er svært god i forhold til tildelte rammer.

På områder der det er større avvik, både i positiv og negativ retning er det naturlige forklaringer på hva dette skyldes. Dette er det blitt gjort rede for underveis i tertialrapportene gjennom året.

Den kanskje største utfordringen en ser framover innenfor våre tjenesteområder, er en økning i relativt ressurskrevende brukere som ønsker å motta tjenester i eget hjem.

Rettighetsfestingen av BPA ordningen (brukerstyrt personlig assistent) vil kunne medføre store ekstrakostnader for kommunen innenfor økonomi og store utfordringer innenfor personellressurser.

Antall innleggelses i institusjon i løpet av året har vært 78. Utskrivelser i samme tidsrom har vært 72.

I forhold til året før var tallene henholdsvis innleggelses 72 og utskrivelser 68.

Pr. 31.12.15 er det 86 brukere som mottar hjemmesykepleie. Brukere som mottar hjemmehjelp er 64.

Personal

Årsverk 01.01	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig still.prosent	Årsverk 31.12	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig still.prosent
62,22	91	7	63,49	61,33	93	7	61,33

Kommentarer:

Årsverk er litt redusert i løpet av året. Gjennomsnittlig stillingsprosent har også hatt en liten nedgang.

Andelen menn er stabil, men fremdeles lav. Utfordring å få økt den.

Personellsituasjonen er stabil, med relativt få utskiftninger i løpet av året.

Høy kompetanse blant personale, høy andel høyskoleutdannede.

Selv om det jobbes målrettet med et klart fokus på oppfølgingsarbeid og tilrettelegging i forhold til å holde sykefraværet så lavt som mulig, synes det likevel å ha økt i løpet av året.

Trykket på dette arbeidet intensiveres ytterligere i det nye året.

Lokalmedisinske tjenester

Økonomi

	Ansvar	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert Budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
4900	Interkommunal samhandlingskoordinator	753 247	923 800	899 400	146152	83,75
4901	Demenskoordinator	155 511	268 700	268 700	113 190	57,88
4902	Interkommunal ruskonsulent	139 284	785 100	795 600	656 316	17,51
4903	Interkommunal Psykolog	-1 641	0	0	1 641	0,00
4904	Ikt systemansvarlig/superbruker	598 127	831 500	839 600	241 473	71,24
4905	Kardiolog - sykepleietjeneste	42 985	45 200	45 700	2 716	94,06
4906	Fellesområde interkommunal helseenhet	-1 202 756	-2 043 000	-2 043 000	-840 244	58,87
4907	Prosjekter LMT	0	0	0	0	0,00
4908	Kreftkoordinator	191 113	144 800	150 100	-41 010	127,32
4909	Husleie mv lmt	165 800	165 800	165 800	0	100,00
4910	KØH - døgnopphold	0	0	0	0	0,00
4911	Hørselskoordinator	88 142	192 000	192 000	103 857	45,91
4912	Friskliv/folkehelse	0	237 900	237 900	237 900	0,00
4913	Samhandlingsmodeller psykisk helse og rus	85 231	0	0	-85 230	0,00
49	Lokalmedisinske tjenester	1 015 042	1 551 800	1 551 800	536 763	65,41

Personal:

Årsverk 01.01.15	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig still.prosent	Årsverk 31.12.15	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig still.prosent
4,38	5	2	62,57	5,53	6	3	61,44

Stillinger	Årsverk 2015	Årsverk 2016	Kvinner / menn	Merknad
Hele enheten	5,53*	6,63*	6 / 3*	Inkludert Hørselskoordinator*
Leder/samhandlingskoordinator	1,0	1,0	1 / 0	
Ruskonsulent	1,0	1,0	1 / 0	
IKT/Systemansvarlig	1,0	1,0	0 / 1	
Kreftkoordinator	0,5	0,6	1 / 0	Økes til 60 % fra februar 2016.
*Hørselskoordinator (audiograf)	0,5	0,5	1 / 0	*Ansatt 100 % SSHF, vi refunderer 50 %. Utgiften føres på driftsutgifter, og ikke på lønnskostnader.
Demenskoordinator	0,3	0,3	0 / 1	Også ansatt 70 % som Avd. leder Hornnesheimen
Sykepleier i Kardiologitjenesten	0,08	0,08	1 / 0	Også ansatt 90 % som Spl Evjeheimen
KØH – lege	0,15	0,15	0 / 1	Også ansatt 20 % som tilsynslege Evjeheimen
Prosjekt Psykisk helse og rus	1,0*	2,0	1 / 0	Fra 03.12.15*
Folkehelse-/frisklivs koordinator				Planlegges

Kommentarer:

Lokalmedisinske tjenester er et vertskommunesamarbeid mellom Bykle, Valle, Bygland og Evje og Hornnes. LMT Setesdal skal ha ansvaret for koordinering av lovpålagte samarbeidsavtaler og ha en rolle opp mot spesialisthelsetjenesten. Likedan skal LMT Setesdal ivareta funksjonene til ruskonsulent, systemansvarlig IKT, kreftkoordinator, hørselskoordinator, demenskoordinator, sykepleier i Kardiologitjenesten, Prosjekt utvikle samhandlingsmodell psykisk helse og rus og budsjettmessig KØH - døgnetenhet.

I 2015 har det tilkommet LMT Setesdal mer tilskuddsmidler enn beregnet. Dette gjør at kommunene tilbakeføres midler. Det var ønskelig å sette av disse pengene på fond, men dette var ikke tillatt for vertskommunen. Derfor er det opp til den enkelte kommune om de vil sette av midler.

Fordeling av utgifter er 60 % etter folketall og 40 % fast.

		Ramme 2015	Regnskap 2015	Til gode
	Folketall			
Kommune	Pr 1.01.15			
Bykle	933	627 700	369 104	265 782
Valle	1251	718 600	425 273	306 227
Bygland	1189	696 700	414 322	298 342
Evje og Hornnes	3567	1 551 800	834 355	*717 445
SUM	6940	3 453 300	2 043 054	1 587 796

Tillegg for Evje og Hornnes:

Til gode for Evje og Hornnes er på *536 763,- da lønnskostnadene til kreftkoordinator ikke er inkludert i beløpet i tabellen.

- Lønnskostnader kreftkoordinator: 314 349,- Tilskudd til lønn fra Kreftforeningen 2015: kr 188000,- fra 10. februar 2015 – 10. februar 2016. E- H egenandel lønn Kreftkoordinator: kr 145 000,-.
- Samt merverdiavgiftskompensasjon.

Leder/samhandlingskoordinator: Hatt mindre forbruk på drift som skyldes mindre kurs- og reisevirksomhet enn beregnet, samt overføring for KØH prosjektarbeid. Går **146 152,-** i overskudd.

Demenskoordinator: Brukt mindre på drift og fått tilskudd til Pårørende skole og refusjon i forbindelse med partnerskapet i prosjektet «Samhandling uten grenser». Går **113 190,-** i overskudd.

Ruskonsulent: Mindre forbruk på lønn, sosiale utgifter og på drift. Fått tilskudd på 660 000,- til lønn fra Helsedirektoratet og 20 000,- fra Fylkesmannen for å arrangere kurs innenfor psykisk helse og rus. Går **656 316,-** i overskudd.

IKT Systemansvarlig: Mindre forbruk på lønn og høyt forbruk på drift, skyldes hovedsakelig reise- og kursvirksomhet. Har fått tilskudd fra Norsk Helsenett til frikjøp av Systemansvarlig til KomUt kompetanseorganisasjonen gjennom Arendal kommune på kr 150000,- og tilskudd på kr 200 000,- til innføring av LCP i Profil (Dette tilskuddet deles med Kreftkoordinator). Samt overføring for KØH prosjektarbeid. Går **241 473,-** i overskudd.

Sykepleier i Kardiologitjeneste: Mindre forbruk på lønn. Overskudd **2716,-**

Kreftkoordinator: Mindre forbruk på sosiale utgifter og mer forbruk på drift, reisevirksomhet og stillingsannonser. Tilskudd fra Kreftforeningen på kr 164500,- pr 31.12.15. Tilskuddet er på 188 000,- pr år og går fra 10. februar – 10. februar. Det var kalkulert med et tilskudd på 241 000.

Kreftkoordinator har fått tilført 56730,- av tilskuddet til innføring av LCP i Profil. Kreftkoordinator går **41 010,-** i underskudd.

Hørselskoordinator: Har hatt et høyere forbruk på lønn og drift. Fått tilskudd/skjønnsmidler fra Fylkesmannen i Aust-Agder, hadde søkt om 200 000,- men fikk 140 000,-. Søkte om midler fra Regionrådet, og fikk 100 000,- sistnevnte var ikke kalkulert med. Overskudd ca **103 857,-**

Friskliv og folkehelse: Har ikke hatt noe forbruk over dette området i 2015. Går ca **237 900,-** i overskudd.

Utvikle samhandlingsmodell psykisk helse og rus i Setesdal: Prosjektet fikk tilskudd på 1 240 000,- fra Helsedirektoratet via Fylkesmannen. Prosjektet kom sent i gang og har hatt utgifter til konsulent, stillingsannonse, en månedslønn til ansatt, innkjøp av datautstyr og møtevirksomhet. Kr 1 184 736, 82 overføres i sin helhet til neste års budsjett.

KØH-døgnopphold: Tilskudd fra Helsedirektoratet på 865834,- og fra SSHF 505 069,-. Det har vært forbruk av lønnsmidler som forventet og midler overført til prosjektgruppen for prosjektarbeidet. Resterende midler har gått til drift av 2 KØH senger ved Evjeheimen. Regnskapet går i balanse.

Drift og forvaltning

Økonomi

Enhet for drift og forvaltning, utenom selvkost:

	Ansvar	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
2003	Kommunal beredskapsplanlegging	30 972	25 000	25 000	-5 972	123,89
4605	Ambulerende vaktmester	609 702	603 400	609 200	-502	100,08
4609	Bussen	1 044	44 000	44 000	42 956	2,37
5203	Renholdsavdeling	6 654 887	7 073 100	7 181 400	526 513	92,67
5204	Vedlikeholdsavdeling, komm. bygg	1 407 918	8 511 400	8 529 400	7 121 484	16,51
5205	Maskinforvaltning	266 583	192 800	192 800	-73 782	138,27
5206	Kommunale veier, veg og gatelys	4 170 715	3 333 300	3 918 200	-252 516	106,44
5207	Park, idretts- og grøntanlegg	762 362	808 200	810 200	47 838	94,10
5208	Administrasjon drift	2 293 514	1 844 800	2 311 600	18 086	99,22
5210	Festetomter	-1 659	-2 000	-2 000	-342	82,93
5211	Stiftelsen Evje sentrum	25 000	25 000	25 000	0	100,00
5220	Evjemoen kino	186 258	329 500	329 500	143 243	56,53
5221	Sentrumsbygget	187 900	0	0	-187 900	0,00
5222	Evjeheimen	2 308 136	0	0	-2 308 138	0,00
5223	Hornnesheimen	515 304	0	0	-515 302	0,00
5224	Hornnes barneskole	355 411	0	0	-355 410	0,00
5225	Evje barneskole	1 397 215	0	0	-1 397 216	0,00
5226	Evje ungdomsskole	891 841	0	0	-891 840	0,00
5227	Oddeskogen barnehage	464 160	0	0	-464 159	0,00
5228	Hornnes barnehage	261 650	0	0	-261 649	0,00
5229	Hovslagerveien	215 742	0	0	-215 742	0,00
5230	Helse- og familiesenter (Soltun)	240 177	0	0	-240 177	0,00
5231	Bibliotek	254 783	0	0	-254 782	0,00
5232	Furuly	60 973	0	0	-60 973	0,00
5233	Tingberget omsorgsboliger	105 394	0	0	-105 393	0,00
5234	Brannstasjonen	127 189	0	0	-127 187	0,00
5500	Forvaltningsavdelingen	1 595 719	1 857 100	1 908 200	312 481	83,62
5501	Plan og miljø	574 033	610 000	626 300	52 267	91,65
5502	Landbruk	959 193	956 500	965 900	6 707	99,31
5504	Skogeierdommer	-796	0	0	796	0,00
5505	Kommunalt viltfond	37 029	35 000	35 000	-2 029	105,80
5506	Viltforvaltning	2 790	16 000	16 000	13 210	17,44
5507	Vassdragsforvaltning	78 220	77 900	77 900	-320	100,41
5510	Veterinær	233 581	113 800	121 000	-112 581	193,04
52	Drift og forvaltning	27 272 938	26 454 800	27 724 600	451 669	98,37

Når det gjelder bygg er budsjettet på et ansvar, mens regnskapet er fordelt på flere. Dersom en slår ansvarene for bygg sammen får en et slikt resultat:

Ansvar	Beløp	Rev. budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
Bygg	8 980 049	8 858 900	-121 150	101,37

Selvkostområdene viser slikt resultat:

	Ansvar	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Avvik i kr	Forbruk i %
5201	Avløp/rensing	0,0	0,0	0,0	0	0,00
5202	Renovasjon	318 088,0	0,0	153 400,0	-164 687	207,36
5209	Feiervesen	0,0	0,0	0,0	0	0,00
5213	Slam	0,0	0,0	0,0	0	0,00
53	Selvkost	318 088,01	0,00	153 400,00	-164 685	207,36

Kommentarer:

Budsjettet er et rammebudsjett for hele enheten slik at ved behov så må vi omfordele midlene noe. Totalt sett hadde enheten ett mindre forbruk på kr 451.669,- Det var planlagt en oppgradering av vaskemaskiner i drift til ca kr 210.000,- på ansvar for renhold. Dette måtte imidlertid føres som investering og resultatet ble derfor desto høyere en planlagt på renholdsavdelingen. Enheten har en streng budsjett disiplin og ansatte som er godt motivert.

Det største avvikene har vært på kommunale veger som en hvert år ser er underbudsjettet i forhold til reelt behov. Ellers så er det mindre justeringer mellom ansvarene.

Selvkostområdene er i hovedsak i henhold til budsjett, med noe merforbruk på renovasjon og hvor det ikke er fond å tære på. Utdfordringen er å klare å bruke oppsparte mindre forbruk (fond) til rett tid. Men dette jamner seg ut etter hvert.

Personal

	Årsv. 01.01	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig still.prosent	Sykefravær 14	Årsverk 31.12	Kvinner	Menn	Gjn.snittlig still.prosent	Sykefravær 15
	29,68	20	14	87,29%		29,76	22	15	80,44	
(selvkost)										

Kommentarer:

På enhet for drift & forvaltning har vi et motto; enhet for engasjement og utvikling.

Dette prøver vi å gjenspeile i alt vi gjør og dette har gitt gode resultater. De ansatte har et særdeles godt eierskap til jobben og utførelsen av den.

Annet om personale:

Enheten har til enhver tid en eller flere personer inne på arbeidstrening og/eller som en praktisk språktrening (flyktninger). Vi har et utstrakt samarbeid med Setpro og NAV om dette. Vi har også elever fra Setesdal videregående skole inne på praksis.

Ved flere anledninger har vi bistått kriminalomsorgen i forbindelse med soning av samfunnstjeneste. Alt dette er oppgaver som vi mener er viktige å bidra med, og som kommunen på linje med andre aktører i arbeidslivet må støtte opp om.

Store aktiviteter innen drift:

Gjennom dette året har vi i tillegg til stor ordinær aktivitet, hatt store investeringer i forbindelse med miljøgate Evje sentrum, oppstart på prosjekt flerbrukshall på Evje skole, nytt friidrettsanlegg på Hornnes, utvidelse av Evjemoen kino, lagerbygg på Furuly mm. Dette er prosjekter som går i regi av kommunen, med litt konsulentbistand på enkelte felter. Men med et godt samspill med ansatte, verneombud og prosjektorganisasjonen, så har dette gitt et veldig bra resultat. Og nettopp det med medvirkning hvor alle blir involverte på en god måte tror vi er nøkkelen for å løse utfordringer.

Forvaltning:

Hovedprosjektet innen forvaltning har i 2015 vært forberedende arbeid med miljøgate i Evje sentrum. Her har det vært mange innspill og krevende forberedelse med grunneiere. Men resultatet begynner å vise seg der de aller fleste er veldig fornøyd.

Det har også i 2015 vært krevende saksbehandling omkring de nye sentrumsbygget, med tilsyn, klage og oppfølgingsaker rundt dette.

Det er gjort et omfattende arbeid med ny regulering på Verksmoen. Dette er ventet ferdig i 2016.

Det er startet reguleringsarbeid på Sindremoen der den nye flerbrukshallen er integrert i reguleringen. Planen ventes ferdig i 2016

Vi har også i 2015 brukt mye tid på adresseringsprosjektet, der også alle hyttefelt er med.

Kvalitet på vann og avløpstjenesten:

Evje og Hornnes kommune har eget vannverk og avløpsanlegg for de sentrale deler av kommunen. Regelmessige prøveanalyser viser at vannkvaliteten er svært god. Prøveanalysene på utslippet fra renseanlegget er tilfredsstillende.

Tiltak i 2015

I denne delen av årsmeldingen gis det en tilbakemelding på tiltaksdelen vedtatt i økonomiplanen 15-18. Tiltakene er delt inn i hovedområdene i kommuneplanen: Levekår, kultur og fritid, næringsliv og regionsenter Evje.

Levekår

TILTAK	ANSVAR	Kommentarer
Opprettholde og videreutvikle kvaliteten i tilbudet som gis:		
Utarbeidelse og implementering av arbeidsplaner ut fra overordnet plan for helse- og omsorgstilbudet	PLO/HF	Ble utarbeidet i 2014 og 2015, er gjennomført.
Videreføring prosjekt ikt i skolen	Rektorer	Plan er implementert. Utstyr kjøpes inn årlig.
Tiltak fra boligpolitisk handlingsplan 2013-2012		
- Samlokalisering av boliger	PLO/HF	Utbygging av Hovslagerveien bofellesskap ferdigstilt i 2013
- Omsorgsboliger	PLO/HF	Utbygging av Hovslagerveien bofellesskap ferdigstilt i 2013
- Institusjonsplasser	PLO	Byggetrinn 1 Evjeheimen ferdigstilt 2013 Byggetrinn 2 Evjeheimen ferdigstilles 2016
Samarbeid:		
Tidlig innsats	Rådg. oppvekst	Tidlig innsats er et kontinuerlig fokus i barnehage og skole
SLT-modellen	Rådg. oppvekst	SLT-koordinator koordinerer det lokale arbeid med forebygging av rus- og kriminalitet. Dette innebærer oppfølging og samarbeid med politi, grunnskole, videregående skole og kommunens tverrfaglige støttetjenester gjennom møter i koordineringsteam/utførernivå, oppfølging av plan for SLT-arbeidet, tilrettelegge for kompetanseheving. Samarbeid og rapportering til styringsgruppe for SLT-arbeidet.
Kompetanse:		
Lederutvikling		2 ledere har tatt videreutdanning i 2015. 1 av disse har fått midler fra fond til lederutvikling avsatt hos rådmannen.
Barn og unge:		
Tidlig innsats barnefattigdom (TIBA)- videreføring av prosjekt	HF	Prosjektet er foreløpig avsluttet og midlene tilbakebetalt.
Utredning – oppvekst og kultur:		
Utarbeide forprosjekt flerbrukshall jfr kommunestyrevedtak k-sak 59/12	Rektorer ved Evje-skolene, drift/forvaltning	Forprosjekt er avsluttet. Anbudsrunde har vært og bygging er påbegynt.

Kultur og fritid

TILTAK	ANSVAR	Kommentarer
Lokalhistorie- og kultur		
Møteplasser:		
Videreutvikling av Furuly		
- Skateanlegg Furuly	Kult/drift og forv.	Er påbegynt og ferdigstilles vår 2016.
- Opprusting av bygg, investeringer	Kult/drift og forv.	Lager påbegynt og ferdigstilles vår 2016.
Ved utbygging av Fennefossen: Utvikling av området langs Otra	Drift/forv	Blir evt. realisert ved en utbygging-
Videreutvikle samarbeidet med Otra Idrettslag	Kultur	Dette er en kontinuerlig prosess. Greit samarbeid per i dag.

Næringsliv

TILTAK	ANSVAR	Kommentarer
Kompetansearbeidsplasser:		
Legge til rette for et sterkt næringssekskap som pådriver/markedsfører for etableringer i regionen	Rådmann	Arbeidet pågår.

Regionsenter Evje

TILTAK	ANSVAR	
Identitet:		
Se på muligheten for bruk av gruvehistorien i profileringen av kommunen	Alle	Vurderes i aktuelle tilfeller
Tettstedsutvikling Evje sentrum:		
Miljøgate	Drift/forv	Arbeidet er i god gang og ferdigstilles 2016.
Samferdsel:		
Styrke samarbeidet med nabokommuner om opprusting av fylkesveg 42	Ordf.	Pågår kontinuerlig
Opprettholde godt samarbeid med regionrådet om riksveg 9	Ordf.	Pågår kontinuerlig
Være pådriver for bedre kollektivtransporttilbud til Arendal og Kristiansand	Ordf.	Pågår kontinuerlig
Beholde og skape flere etableringer av offentlige tjenester som kan betjene regionen	Rådm	Pågår kontinuerlig
Sikre et tilbud om videregående skole på Setesdal vgs, avd. Hornnes	ORDF	Pågår kontinuerlig. Halvårlig møte med Setesdal videregående skole.
Øke valgmuligheter for elever gjennom flere utdanningsprogram	ORDF	Pågår kontinuerlig. Halvårlig møte med videregående skole.